СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXV СЪЕЗДИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 47 (16.433). | 27 февраль 1976 йил, жума | Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV съезди ўз ишини давом эттирмоқда

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

26 февраль куни Москвада, Кремлнинг Съездлар саройида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдаги XXV съезди ўз ишини давом эттирди.

Эрталабки мажлисда КПСС Марказий Комитетининг ҳисоботи ҳамда ички ва ташқи сиёсат соҳасида партиянинг навбатдаги вазифаларини ва Марказий ревизия комиссиясининг ҳисоботини муҳокама қилишда КПСС Краснодар ўлка комитетининг биринчи секретари С. Ф. Медунов, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. А. Алиев, СССР Фанлар академиясининг президенти А. П. Александров, КПСС Свердловск область комитетининг биринчи секретари Я. П. Рябов ўртоқлар қатнашдилар.

Делегатлар ва меҳмонлар томонидан қизғин кутиб олинган Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Янош Кадар, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси Тодор Живков ўртоклар съездни табрикладилар.

Шундан кейин КПСС Марказий Комитети ва Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот докладлари юзасидан КПСС Олтой ўлка комитетининг биринчи секретари А. В. Георгиев, Кировоград область, Новоукраинск районидаги «КПСС XX съезди» колхози тракторчилик бригадасининг бошлиғи А. В. Гиталов, Латвия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Э. Восс ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Эрталабки мажлис охирида делегатлар ва меҳмонлар қизғин кутиб олган Португалия Коммунистик партиясининг Бош секретари ўртоқ Алваро Куньял съездни табриклади.

* * *

Кечқурунги мажлисда КПСС Марказий Комитетининг ҳисоботини ҳамда ички ва ташқи сиёсат соҳасида партиянинг навбатдаги вазифаларини ва Марказий ревизия комиссиясининг ҳисоботини муҳокама қилиш давом эттирилди.

Съездда Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Т. У. Усубалиев, Ленинград шаҳридаги Серго Оржоникидзе номли Балтика кемасозлик заводининг токари А. В. Чуев, СССР химия саноати министри Л. А. Костандов ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Пионер горни янграйди. Зал аҳлининг қарсаклари остида ёш пионерлар кириб келади. Делегатлар ва меҳмонлар ленинчи ўринбосарларни ўринларидан туриб кутиб оладилар. Пионерлар Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXV съездини табрикладилар.

Сўнгра делегатлар ва меҳмонлар томонидан қизғин кутиб олинган Руминия Коммунистик партиясининг Бош секретари, РСР Президенти Николае Чаушеску, Лаос Халқ-революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Лаос Халқ-Демократик Республикасининг Бош министри Кейсон Фомвихан, Монголия Халқ-Революцион партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, МХР Буюк Халқ Хурали Президиумининг Раиси Юмжагийн Цеденбал ўртоқлар съездни табрикладилар.

СПОРТ БАЙРАМИ

25 февраль куни В. И. Ленин номли марказий стадион спорт саройида бўлиб ўтган байрам «Совет спортчилари — КПСС XXV съездининг делегатларига» деб аталди. Шу кеча съезд қатнашчилари олдида энг яхши спортчилар — олимпиада ўйинлари, жаҳон ва Европа ўйинларининг чемпионлари, шунингдек ёш спортчилар ўз маҳоратларини кўрсатдилар.

Ёшлик, гўзаллик ва куч-қувват байрамида Л. И. Брежнев, А. А. Гречко, А. А. Громико, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин Ф. Д. Кулаков, Д. А. Кунаев, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, В. В. Шчербицкий, П. Н. Демичев, П. М. Машеров, Ш. Р. Рашидов, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, В. И. Долгих, К. Ф Катушев ўртоқлар ҳозир бўлдилар. Улар Марказий ложага чиқиб келганларида йиғилиш аҳли гулдурос қарсаклар билан кутиб олди.

Жаҳоннинг, Европанинг ва Олимпиада ўйинларининг бир неча марта чемпиони Ирина Роднина физкультура ва спортни ривожлантириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилаётганликлари учун партия ва ҳукуматга совет спортчилари номидан самимий миннатдорчилик изҳор қилди.

Бир группа чемпионлар залдагиларнинг гулдурос қарсаклари остида совет спортчиларининг КПСС XXV съездига рапортини КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга топширди. ВЛКСМ Марказий Комитетининг аъзоси Владислав Третьяк Австриядаги қишки олимпиадада энг кўп медаль — 13 та олтин медаль, 6 та кумуш медаль ва 8 та бронза медаль олган СССРнинг олимпиада терма командаси номидан гапириб. совет олимпиадачилари ўз ғалабаларини жонажон Коммунистик партиянинг ҳозирги съездига бағишладилар, деди.

Спорт мастерлари сарой майдонида, яхмалакда йиғилиш аҳлига ўз санъатларини намойиш қилдилар.

Маҳорат кўрсатганлар орасида машҳур гимнастикачилар Людмила Туришчева, Ольга Корбут ва Николай Андрианов, бадиий гимнастика бўйича жаҳон мутлақ чемпиони Галима Шугурова, акробатика бўйича жаҳон чемпионлари Татьяна Кривцова ва Вячеслав Кузнецов бор эдилар. Жаҳон, Европа ва Олимпиада ўйинларининг чемпионлари фигурачилар Людмила Пахомова билан Александр Горшков, Инсбрукда ўтказилган Олимпиаданинг кумуш совриндори Владимир Ковалев, ўн икки яшар ўқувчи Лена Водорезова жуда кўп олқишларга сазовор бўлдилар.

Ёш спортчиларнинг чиқишлари самимий кутиб олинди.

Физкультура ва спорт совет кишиларининг ҳаётига сингиб кетди. Ёш гимнастикачилардан бири томошабинлар билан ўтказган физкультура минути шунинг жонли тимсоли бўлди.

Залда КПСС XXV съездининг меҳмонлари — Коммунистик партиялар, ишчи партиялар, миллий демократик ҳамда социалистик партиялар делегацияларининг бошлиқлари ва аъзолари ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

ЮКСАК МУКОФОТЛАР МУБОРАК!

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ДЗЕРЖИНСКИЙ НОМЛИ ФАРҒОНА ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИНИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда эришган муваффақиятлари, юқори сифатли газлама ишлаб чиқарганлиги ва тўққизинчи беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажарганлиги учун Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигига қарашли **Дзержинский номли Фарғона тўқимачилик комбинати Меҳнат Қизил Байроқ** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1976 йил, 13 февраль.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ОЛМАЛИҚ КОН-МЕТАЛЛУРГИЯ КОМБИНАТИНИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Тўққизинчи беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан комбинат коллективи қабул қилган социалистик мажбуриятни муваффақиятли бажарганлиги, янги технология жараёнларини ўзлаштирганлиги ва рангли металлар ишлаб чиқаришда юқори техникавий-иқтисодий кўрсаткичларга эришганлиги учун СССР Рангли металлургия министрлигига қарашли **В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати Меҳнат Қизил Байроқ** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1976 йил, 16 февраль.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

М. И. КАЛИНИН НОМЛИ ҚЎҚОН ЁҒ КОМБИНАТИНИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Тўққизинчи беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажарганлиги, ишлаб чиқариш қувватларини кўпайтириш ишларини амалга оширганлиги ва ишлаб чиқаришнинг юксак самарадорлигига эришганлиги учун Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигига қарашли **М. И. Калинин номли Қўқон ёғ комбинати Меҳнат Қизил Байроқ** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1976 йил, 16 февраль.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ҒИЖДУВОН ПАХТА ТОЗАЛАШ ЗАВОДИНИ «ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда, корхонани техника билан қайта қуроллантиришда эришган муваффақиятлари ва тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажарганлиги учун Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлигига қарашли **Ғиждувон пахта тозалаш заводи «Ҳурмат Белгиси»** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1976 йил, 13 февраль.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

«УЗБЕКШАХТОСТРОЙ» ҚУРИЛИШ ТРЕСТИНИ «ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Саноат корхоналари, уй-жойлар ва социал-маиший объектлар қуриш юзасидан белгиланган тўққизинчи беш йиллик планни муваффақиятли бажарганлиги, қурилиш ишлаб чиқаришининг юқори самарадорлиги ва ишнинг юқори сифатли бўлишига эришганлиги учун Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли **«Узбекшахтострой» қурилиш трести «Ҳурмат Белгиси»** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1976 йил, 16 февраль.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

1-ТОШКЕНТ УЙСОЗЛИК КОМБИНАТИНИ «ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Уй-жойлар қуриш юзасидан тўққизинчи беш йиллик топшириқларини бажаришда эришган муваффақиятлари ҳамда уй-жой қурилишининг индустриаллиги ва сифатини ошириш ишига катта ҳисса қўшганлиги учун «Главташкентстрой»га қарашли **1-Тошкент уйсозлик комбинати «Ҳурмат Белгиси»** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1976 йил, 16 февраль.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН НЕФТЬ ВА ГАЗ КОНЛАРИНИ ҚИДИРИШ ВА РАЗВЕДКА ҚИЛИШ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ГЕОЛОГИЯ БИРЛАШМАСИ («ЎЗБЕКНЕФТЕГАЗРАЗВЕДКА»)НИ «ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Бирлашма коллективи табиий газ ва нефтнинг аниқланган запасларини кўпайтириш юзасидан тўққизинчи беш йиллик план топшириқлари ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажарганлиги ҳамда геология-разведка ишларининг иқтисодий самарадорлигини оширганлиги учун Ўзбекистон ССР Геология министрлигига қарашли **Ўзбекистон нефть ва газ конларини қидириш ва разведка қилиш ишлаб чиқариш геология бирлашмаси («Узбекнефтегазразведка») «Ҳурмат Белгиси»** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1976 йил, 16 февраль.

ЎЗБЕКИСТОН САНОАТИ ЗАФАРИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, Ўзбекистон саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун ҳаракат қилиб, маҳсулотни реализация қилиш икки ойлик планини 26 февраль куни муддатидан илгари бажардилар. Кўмир ва табиий газ қазиб чиқариш, пўлат ишлаб чиқариш, электр энергия ҳосил қилиш, машинасозликнинг бир қанча маҳсулотларини пахта толаси, пайпоқ ва трикотаж буюмлари, ўсимлик мойи ва бошқа турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқариш юзасидан топшириқлар ортиғи билан бажарилмоқда.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ СЪЕЗДИГА РАПОРТЛАР

Бухоро, Самарқанд, Сурхондарё, Хоразм областларидаги саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXV съезди шарафига зарбдор вахтада туриб, маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш икки ойлик топшириғини муддатидан илгари бажардилар.

* * *

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги корхоналарининг меҳнатчилари маҳсулотни реализация қилиш юзасидан январь-февраль ойи планларини муддатидан уч кун илгари бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар.

* * *

«Узтрансспецстрой» республика бирлашмасининг ходимлари пудрат ишлари ва саноат маҳсулотини реализация қилиш икки ойлик программасини муддатидан илгари бажардилар.

(ЎзТАГ).

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

«Узсантехгазмонтаж» республика ихтисослаштирилган трести коллективи КПСС XXV съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олди. Улар съезд шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, ўнинчи беш йиллик биринчи йили дастлабки икки ойи планини муддатидан олдин, 23 февралда адо этдилар. Жами 2 миллион 854 минг сўмлик иш бажарилди.

Ўзбекистон кўзи ожизлар жамияти корхоналари коллективлари мамлакатимиз ҳаётидаги тарихий воқеа — КПСС XXV съездига ёруғ юз билан келдилар. Жамият корхоналари ишчи ва хизматчилари съезд очилган куни — 24 февралда товар маҳсулоти реализация қилиш икки ойлик планини ошириб бажарганликлари ҳақида ғалаба рапортига имзо чекдилар.

СЪЕЗДГА ЭСДАЛИК СОВҒАЛАРИ

КПСС XXV съезди ўз ишини давом эттираётган Кремлдаги Съездлар Саройида совет коммунистларининг анжуманига тақдим этилган эсдалик совғалари қўйилган.

Болгар ва совет халқларининг бузилмас дўстлигини ифодалаган чиройли гобелен КПСС XXV съездига Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг туҳфасидир. Венгрия Социалистик Ишчи партияси Марказий Комитетининг ленинчи партия съездига тақдим қилган совғаси — бронзадан ясалган скульптура группаси омманинг революцион жўшқинлигини мужассамлаштирзди.

Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитети съездга совға қилган ҳайкал немис меҳнаткашларини фашистлар зулмидан ҳалос этган совет халқининг кўрсатган жасоратига бағишланган. Чехословакиянинг энг моҳир усталари тайёрлаган вазанинг қирраларида бамисоли офтоб чарақлаб турган кун акс эттирилгандир. Бу — Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг съездга қилган армуғони.

Польша Бирлашган Ишчи партияси Марказий Комитетининг тақдим этган совғаси — қирмизи чиройли гиламда В. И. Лениннинг сурати акс эттирилган. Унинг ёнгинасида монгол халқи яратувчилик меҳнатини ифодалайдиган сурат турибди. Бу суратни съездга Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитети тақдим этган.

Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети КПСС XXV съездига топширган рамзий ҳайкал ғалабани, мустақилликни, осуда меҳнатни ўзида мужассамлаштирган. Порлоқ келажак учун курашчи инсон тасвирланган бронза ҳайкал — Югославия Коммунистлар Союзи Марказий Комитетининг Ленин партияси съездига совғасидир.

Совғалар орасида Хосе Марти томонидан 1892 йилда ёзилган конституциянинг ва Куба Революцион партияси уставининг дастлабки нусҳаси бор. Бу совғани КПСС XXV съездига Куба Коммунистик партиясининг Марказий Комитети топширди.

Стендда Лаос Халқ революцион партиясининг байроқчаси турибди. Ана шу қип-қизил байроқчага Советлар мамлакати коммунистларининг XXV съезди ишига самимий муваффақият тилаб изҳор этилган сўзлар олтин ҳарфлар билан ёзиб қўйилган.

КПСС XXV съездига эсдалик совғалари пролетар интернационализми байроғини баланд кўтариб бораётган, жаҳон социалистик системасининг мустаҳкамланиши учун ҳамма ишни қилаётган Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига қардош коммунистик ва ишчи партияларнинг чуқур ҳурмат-эҳтиромини ифодалайди.

(ТАСС).

Москва. Қизил майдон. 1976 йил 25 февраль. В. И. Ленин мавзолейига гулчамбар қўйиш пайти.

ТАСС фотоси.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXV СЪЕЗДИ

Ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВ нутқи

(Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари)

Азиз делегат ўртоқлар! Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXV съезди бу ерда, Кремлда ўз ишини бошлаган мана шу тарихий кунларни биз ҳаммамиз сидқидилдан ғоят тўлқинланиб кутган эдик. Тарихга ёрқин саҳифалардан бири бўлиб кирадиган бу зўр воқеага биз, коммунистлар мунтазир эдик, бутун совет халқи мунтазир эди. Бунга жаҳоннинг барча соф виждонли кишилари мунтазир эдилар ва ҳозирги пайтда бутун инсониятнинг кўзи Ватанимиз пойтахти Москвага, мана шу ҳашаматли залга, мана шу олий минбарга тикилиб турибди, улкан бунёдкорликларимиз тўғрисидаги, жуда катта планларимиз ҳақидаги, олижаноб мақсадларимиз тўғрисидаги ҳақиқат сўзлари шу минбардан бутун планетага янграмоқда. **(Давомли қарсаклар).**

Партиямиз Марказий Комитетининг ҳисобот докладини кўз қулоқ бўлиб, зўр диққат ва эътибор билан қизиқиб тингладик. Пролетар интернационализмининг ленинча принципларини, ўз эркинлиги, мустақиллиги ва социал тараққиёт учун курашаётган халқлар билан қардошларча бирдамликни ўзида мужассамлаштириб турган КПССнинг халқаро аҳволи ва ташқи сиёсати конструктив, синфий позицияларга таяниб шу докладда чуқур марксча-ленинча анализ қилиб берилди. КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан Тинчлик программаси муваффақиятли равишда амалга оширилмоқда. Бу программа — замонамизнинг қудратли амридир, меҳнаткаш инсониятнинг энг эзгу интилишидир, ер юзида тинчликка бўлган интилишдир.

Партиянинг, бутун совет халқининг беш йиллик кураши якунларига ҳисобот докладида муносиб баҳо берилди. Бу кураш натижасида коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш йўлида катта қадам қўйилди, социалистик тузумимиз замиридаги битмас-туганмас резервлар ва имкониятлар очиб берилди, узоқ ва кўп вақтларга мўлжалланган истиқболни белгилаб берувчи иқтисодий ва социал сиёсатнинг стратегик плани ва тактикаси ишлаб чиқилди. Докладнинг кучи шундаки, унинг ҳар бир фикри, ҳар бир сатри совет кишисига, бутун ер юзидаги кишиларга қилинаётган, тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш тўғрисида қилинаётган ғамхўрлик билан суғорилган **(Қарсаклар).**

КПСС Марказий Комитетининг бош йўлини ва амалий фаолиятини Совет Ўзбекистонининг барча меҳнаткашлари номидан, республиканинг ярим миллионлик коммунистлари армияси номидан қизғин равишда, қалбимизнинг бутун ҳарорати билан тўла ва батамом маъқуллаймиз. **(Қарсаклар).**

Бизнинг делегациямиз ҳисобот докладида айтиб ўтилган қоидалар ва хулосаларнинг ҳаммасини чексиз қўллаб-қувватлайди, бу қоидалар ва хулосалар марксча-ленинча фанга мустаҳкам негизланган деб ҳамда ҳозирги босқичдаги коммунистик қурилишнинг назариясини ва практикасини янги муҳим хулосалар ва умумлашмалар билан бойитади, деб ҳисоблайди. **(Қарсаклар).**

Бутун шу йиллар давомида Коммунистик партиямиз совет халқини зарбдор меҳнатга руҳлантириб келди. Совет кишилари босиб ўтилган йўлга, бунёдкорликлар ва меҳнатдаги шижоатлар йўлига фахрланиб қарар эканлар, шуни биладиларки, ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги ленинчи Марказий Комитет раҳбарлик қилиб турган Коммунистик партия уларни мана шу йўлдан бошлаб бормоқда. **(Қарсаклар).** Ота-боболари ҳам ишчи бўлган халқ фарзанди, Коммунистлар партиясининг фарзанди Леонид Ильич халқимизнинг, бутун дунё меҳнаткашларининг қизғин меҳру-муҳаббатига ва иззат-ҳурматига сазовор бўлди. **(Қарсаклар).** У ҳозирги замоннинг энг кўзга кўринган арбоби бўлибгина қолмасдан, шу билан бирга энг нуфузли сиёсий арбобидир, ҳамдир. Шарқ мутафаккирлари айтганларидек, «Ўз халқини севаётган, ўз мамлакатининг бахт-саодатини ўйлаётган донишманд киши давлат бошида турса мана шунинг ўзи давлат учун ҳам, халқ учун ҳам катта бахт». **(Қарсаклар).**

Совет кишилари, бутун планетадаги эзгу ниятли кишилар Леонид Ильич Брежневни мана шундай киши, деб айтмоқдалар. У ўзининг юксак даражадаги камтарлиги ва ажойиб таланти, революцион оптимизми, пролетар бирдамлиги ва қатъий синфий позицияси, руҳининг гўзаллиги ва шахсан дилкашлиги билан ажралиб туради. **(Қарсаклар).**

Ўртоқлар! Марказий Комитетнинг мунтазам равишда ўтказилиб турган Пленумлари, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг ва Марказий Комитет секретариатининг мажлислари партия иродасини, КПСС Марказий Комитети ва унинг Сиёсий бюросининг коллектив ақл-идрокини ўзида мужассамлантириб, кадрларимиз учун бамисоли университет бўлди, партиявий раҳбарлик услубини ва методларини такомиллаштиришга ва ўткирлашга ёрдам бериб турди. **(Қарсаклар).**

Яхши ва фойдали традиция бўлиб қолган декабрь Пленумлари тўғрисида алоҳида гапириб ўтишни истардик. Бу Пленумлар партияни, бутун совет халқини жанговар иш программаси билан қуроллантирди. Ҳал қилинаётган проблемаларга чуқур илмий асосда ёндашиш, конкретлик, оперативчилик ва ишчанлик, абадий барҳаёт марксизм-ленинизмни ижодий ривожлантириш ва амалда моҳирона тадбиқ этиш КПСС Марказий Комитетининг, Марказий Комитет Сиёсий бюроси ва секретариатининг фаолияти учун характерлидир. **(Қарсаклар).**

Ўртоқлар! Тўққизинчи беш йиллик йиллари давомида республикамиз саноатининг қиёфаси ўзгариб кетди, унинг структураси такомиллаштирилди, иқтисодий потенциали ошди, кўпгина корхоналар реконструкция қилинди. Юздадан кўпроқ янги замонавий саноат объектлари ишга туширилди. Сиз, делегат ўртоқларга хурсанд бўлиб шуни айтмоқчимизки, бизнинг республикамизда саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми ўтган беш йил ичида партия XXIV съезди Директиваларида кўзда тутилган 46—49 процент ўрнига 51 процентдан зиёдроқ кўпайди. **(Қарсаклар).** Пландан ташқари 1.700 миллион сўмлик саноат маҳсулоти реализация қилинди. Республикада ҳаво лайнерлари, тракторлар, экскаваторлар, пахта териш машиналари, ноёб асбоблар, станоклар, компрессорлар ҳамда бошқа мураккаб машиналар, механизмлар ва агрегатлар ишлаб чиқарилмоқда.

Кўмир, газ қазиб олиш, электр энергия, цемент, қишлоқ хўжалик машиналари, пахта толаси, ўсимлик мойи ҳамда халқ истеъмол қиладиган бошқа кўпгина молларни ишлаб чиқариш топшириқлари шараф билан бажарилди. Саноат маҳсулотининг ўсиши тўққизинчи беш йиллик йиллари давомида бундан олдинги беш йилликдагига нисбатан икки баравар кўпайди. Давлат Сифат белгиси қўйилган буюмлар сони йилдан-йилга кўпайиб бормоқда.

Ҳар бир корхонамизда эришилган натижалар билан бир қаторда катта резервлар ва фойдаланилмай ётган имкониятлар бор. Республикамизда ноёб мис, қўрғошин, рух конлари қидириб топилди ва тасдиқланди. Шу конларни ишга солиш йўли билан Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг қувватини икки баравар кўпайтириш керак. Шу сабабли биз СССР Министрлар Советидан ва Госпландан ўнинчи беш йилликда шу масалани кўриб чиқиб, ҳал этиб беришни сўраймиз.

Республикада капитал қурилиш мисли кўрилмаган юксак даражага кўтарилди. Беш йил ичида 19 миллиард сўмлик ёки бундан олдинги икки беш йилликда сарфланган жамики капитал маблағга тенг келадиган миқдорда капитал маблағ ўзлаштирилди.

Зилзиладан кейинги вайроналардан ўзини тиклаб олган Тошкент йилдан-йилга ўсмоқда ва кўркамлашмоқда. Самарқанд, Бухоро, Хива каби қадимий шаҳарлар яшариб бормоқда. Қизилқум, Қарши дашти ва Мирзачўлнинг бепоён ерларида эртаклардагидек гўзал янги шаҳарлар ва посёлкалар қад кўтарди, индустрия гигантлари вужудга келди.

Капитал маблағнинг ҳар бир сўмидан самаралироқ фойдаланишни, ижтимоий ишлаб чиқаришни тағин ҳам тез суръатлар билан ўстиришни ва меҳнаткашлар фаровонлигини яхшилай беришни ўзимизнинг вазифамиз, деб биламиз.

Ўзбекистон Коммунистик партияси пахтачиликни юксалтиришга аввалгидек энг асосий диққат ва эътиборни бериб келди. Партиянинг XXIV съездида шу юксак минбардан туриб биз пахта етиштиришни тўққизинчи беш йиллик охиригача беш миллион тоннага етказамиз, деб ваъда берган эдик. Пахтакорлар берган ваъдаларини шараф билан бажардилар. Кейинги икки йил ичида республика беш миллион тонналик маррадан ўзиб кетди. Шуни ҳам айтиш керакки, бу маррага сув танқислиги ғоят кучайган шароитда эришилди. Шонли пахтакорларимизнинг меҳнатини ҳеч бир муболағасиз шижоат деб, социалистик Ватанимизнинг қудрати йўлида қилинган шижоат, деб айтиш мумкин. **(Қарсаклар).** Бу — ирригаторларимиз ва механизаторларимизнинг, агрономларимиз ва селекционерларимизнинг, қурувчиларимиз ва авиаторларимизнинг шижоати бўлди. Социалистик Ватанимизнинг барча халқлари ўзаро қардошларча ёрдам бериб турганлиги натижасида мана шундай шижоат кўрсатиш мумкин бўлиб қолди. **(Қарсаклар).**

Беш йиллик мобайнида мамлакат 24,5 миллион тонна ёки партия XXIV съездининг Директиваларида кўзда тутилганидан 2 миллион 300 минг тонна кўп «оқ олтин» олди. **(Қарсаклар).**

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XIX съездида бу йил 5 миллион 300 минг тонна пахта беришга, ўнинчи беш йилликнинг охирига бориб эса, пахта етиштиришни 6 миллион тоннага етказишга қарор қилинди. **(Қарсаклар).**

Кейинги йилларда республикада ғалла, пилла, гўшт, сут, жун, тухум, қоракўл тери етиштириш кўпайиб борди. Бу йилнинг ўзидаёқ биз дон экинларини, айниқса, шоли ва маккажўхорини анча кўп етиштириб бермоқчимиз. Республика мева-сабзавот маҳсулотлари етиштиришни кескин равишда кўпайтириш вазифасини ўз олдига қўйди. Республика шаҳарларида ва ишчи посёлкаларида аҳолининг таъминотини яхшиламоқ ҳамда мева, сабзавот, қовун-тарвуз ва узумни мамлакатимиз саноат марказларига етказиб беришни кескин равишда кўпайтирмоқ учун шу йилнинг ўзидаёқ мазкур маҳсулотларни етиштиришни 4 миллион тоннага етказамиз. **(Қарсаклар).**

Сув танқислиги тобора ошиб бораётганлиги суғориладиган деҳқончиликни ривожлантиришга тўсқинлик қилади. Кейинги беш йилнинг тўрт йили бизда қурғоқчилик йили бўлди. Аммо республикада ўзлаштирилмай ётган ерлар жуда кўп. Иссиқ мўл бўлган, меҳнат ресурслари катта бўлган шу районларда сув бўлса биз пахта етиштиришни кескин равишда кўпайтираверамиз, дон экинларидан йилига икки марта муттасил равишда катта-катта ҳосил олаверамиз, боғлар ва токзорларни кўпайтираверамиз. Шу сабабли биз КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Советидан Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини Орол денгизи ҳавзасига, Ўрта Осиёга буриб юборишга доир илмий тадқиқотларни, шунингдек қидириш ва гидротехника иншоотларини лойиҳалаш ишларини шу беш йилликда ниҳоясига етказиш масаласини ҳал қилиб беришларини сўраймиз. **(Қарсаклар).** Бу проблемани ҳал қилиш жуда катта давлат аҳамиятига эга.

Докладда Леонид Ильич ғоявий-сиёсий жиҳатдан муттасил ўсиб бораётган совет халқига, совет кишисига муносиб, юксак баҳо берди. Совет кишиси ўзининг юксак маънавий матонати билан, интернационализми, ахлоқий софлиги, руҳининг гўзаллиги, меҳнатсеварлиги ва инсонпарварлиги билан, партия ва халқ олдидаги ўзининг юксак ижтимоий бурчини чуқур тушунаётганлиги билан фарқ қилади.

Империалистик пропагандада, ундан қолишмаётган маочилар ҳам бизнинг совет воқелигимизга, КПССнинг ленинча миллий сиёсатига туҳмат қилмоқдалар. Шу пропаганда таъсирига берилаётган айрим хомкалла кишилар бизда ҳам бор. Шу сабабли, социалистик турмуш тарзини шакллантириш, янги кишини тарбиялаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш биздан ғоявий-сиёсий ишни кучайтиришни, ҳар бир кишининг кўнглини топиб, унинг ақл-идрокига таъсир ўтказишимизни талаб қилади. Меҳнаткашларга коммунистик тарбия беришни яхшилашда, бу муҳим участкадаги камчиликларни йўқотишда бизга КПСС Марказий Комитетининг «Тошкент шаҳар партия ташкилотида раҳбар кадрларнинг марксча-ленинча ўқуви ва иқтисодий таълими тўғрисида»ги қарори ёрдам берди ва ёрдам бермоқда.

Ўртоқлар! Бизнинг партиямиз ва мамлакатимизда ажойиб вазият, ўзаро ишонч вазияти, ўзаро ҳурматлаш ва кўмаклашиш вазияти, ўзаро талабчанлик, ўртоқлик ва ленинча партиявий принципиаллик вазияти вужудга келтирилган ва ҳукмрон бўлиб турибди. Бу гўзал вазият, соғлом сиёсий иқлим барча партия ташкилотларига сингиб кетди ва бизнинг КПСС XXV съезди ишида ўзининг ёрқин ифодасини топмоқда. **(Қарсаклар).** Мана шуларнинг ҳаммасини вужудга келтиришда КПСС Марказий Комитетининг, Марказий Комитет Сиёсий бюросининг ва шахсан Леонид Ильич Брежневнинг хизматлари ғоят катта. **(Қарсаклар).**

Дўстлигимиз, қардошлигимиз, улуғ ва қудратли Совет Иттифоқининг барча халқлари ўртасидаги ўзаро ёрдамлашиш ва бир-бирини қўллаб-қувватлаш нақадар мустаҳкам бўлса муваффақиятларимиз шу қадар кўпаяверади. **(Қарсаклар).**

Улуғ Ленин васиятларига амал қилиб, СССР халқларининг қардошларча дўстлигини янада ривожлантирмоқ, мустаҳкамламоқ ва метиндек жипслаштирмоқ учун зўр диққат-эътибор билан, зўр андиша, ҳурмат ва оталарча ғамхўрлик билан ҳамма чораларни кўраётган КПСС Марказий Комитетига, Марказий Комитет Сиёсий бюросига, Леонид Ильич Брежневга самимий ташаккур сўзларини айтишни, ўзимизнинг чуқур ҳурматимиз ва миннатдорчилигимизни изҳор қилишни ўз бурчимиз, деб ҳисоблаймиз. **(Қарсаклар).**

Ҳамма халқларимизда бўлгани каби тенглар орасида тенг бўлган ўзбек халқининг битта оғаси бор. У ҳам бўлса улуғ рус халқидир. **(Қарсаклар).** Биз битта аҳил оиланинг, битта улуғ Ватаннинг — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг фарзандларимиз **(Қарсаклар).**

Халқлар ленинча дўстлиги буюк байроғи остида йўлга тушганмиз, шу йўлдан бормоқдамиз ва бундан кейин ҳам бораверамиз. Бу эса кучимизни ва севикли социалистик Ватанимиз қудратини ўн баравар кўпайтирмоқда. **(Қарсаклар).**

Ягона метиндек мустаҳкам пойдевор — марксизм-ленинизм бизнинг ғояларимиз ва қарашларимизнинг негизидир. **(Қарсаклар).**

Ленинчи Коммунистлар партияси ҳаммамиз эътироф қилган ва синалган йўлбошчимиздир. **(Қарсаклар).**

Бизнинг мақсадларимиз ва истакларимиз битта — у ҳам бўлса ер юзида порлоқ жамият бўлган коммунизм қуришдир. **(Қарсаклар).**

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг топшириғига биноан ўртоқлар, сизларни ишонтириб шуни айтамизки, республика коммунистлари, барча меҳнаткашлари бутун ирода кучларини, бутун ғайратларини ишга солиб, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси тарихий XXV съезди қарорларини шараф билан бажарадилар. **(Давомли қарсаклар).**

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН — КОММУНИЗМ САРИ

СЪЕЗД КУНДАЛИГИ

Кремлда КПСС XXV съезди давом этмоқда. Совет коммунистларининг 15 миллиондан зиёдроқ отряди сайлаган беш минг нафарга яқин делегат съездда қатнашмоқда. Улар КПСС Марказий Комитетининг ва КПСС Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот докладларини чуқур масъулият ва манфаатдорлик ҳислари билан муҳокама қилмоқдалар.

Музокараларда сўзга чиқаётганлар КПСС Марказий Комитетининг сиёсий йўлини ва амалий фаолиятини, ўртоқ Л. И. Брежнев қилган ҳисобот докладда айтилган барча қоидалар ва хулосаларни батамом ва тўла равишда маъқуллашни таклиф қилмоқдалар. Партия ташкилотларининг вакиллари экономика, фан, маданиятни ривожлантиришдаги жуда катта ютуқлар тўғрисида фахрланиб гапирмоқдалар. Тўққизинчи беш йилликда коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш йўлида янги катта қадам қўйилганлиги съездда қайд этилмоқда.

Делегатлар ва меҳмонлар чет эллардаги партияларнинг Москвага келган вакилларининг съездда сўзлаган нутқларини қизғин кутиб олмоқдалар. Уларнинг табриклари турли тилларда янграмоқда. Шу табрикларнинг ҳар бирида эса КПССнинг катта хизматларини эътироф қилувчи сўзлар янграмоқда. Съезд делегатлари ва меҳмонлари партиямиз марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализмининг революцион байроғини баланд кўтариб бораётганлигини айтмоқдалар.

25 ФЕВРАЛЬ, КЕЧКИ МАЖЛИС

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Ш. Р. Рашидов** кечки мажлисда биринчи бўлиб сўзга чиқди.

(Ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг нутқи газетамизнинг бугунги сонида тўла эълон қилинмоқда).

Минбарда — Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Э. А. Шеварднадзе.** Съездга, халққа, бутун дунёга ўртоқ Л. И. Брежнев томонидан маълум қилинган КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот доклади, деди нотиқ, даврнинг энг муҳим ҳужжатлари орасида ҳеч шубҳасиз муносиб ўрин олади. Бу докладда ривожланган социализмнинг актуал масалалари, унинг коммунизм томон бориш йўллари илмий жиҳатдан ғоят чуқур таҳлил қилиб берилди.

Олға боришимиз қонуниятларининг мураккаб диалектикаси шундайки, бир томондан халқнинг коммунистик келажакка бориш йўлини ёритиб бераётган қимматли сиёсий кўрсатмаларни партия, унинг раҳбарлик штаби жамиятга, синфларга, социал табақалар ва группаларга, республикаларга, шахсларга бериб турибди, иккинчи томондан эса тарихни яратувчи бўлган халқнинг ўзи партияни ўз социал ижодкорлигининг бебаҳо тарихий тажрибаси билан бойитмоқда. Мана шу доимий ривожланиб бораётган жараён партия Марказий Комитетининг ҳисобот докладида чинакам ленинча ёритиб берилди.

Грузия коммунистлари, деди нотиқ, ленинчи партиянинг XXV съездига, партиямиз Марказий Комитетига алоҳида миннатдорчилик ҳислари билан келдилар. КПСС Марказий Комитети республиканинг ижтимоий-сиёсий ва социал-иқтисодий ҳаётини чуқур таҳлил қилишга асосланиб «Грузия Коммунистик партияси Тбилиси шаҳар комитетининг КПСС XXIV съезди қарорларини бажариш борасидаги ташкилотчилик ва сиёсий иши тўғрисида» республикамиз учун тарихий аҳамиятга эга бўлган қарор қабул қилди. Бундан ташқари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «Грузия ССР халқ хўжалигини янада ривожлантириш чоралари тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

Сўнгра ўртоқ Э. А. Шеварднадзе республика экономикасининг ўтган беш йилликдаги ривожланиши тўғрисида гапириб берди. Грузия коммунистлари партия XXV съездини муносиб кутиб олдилар. Беш йиллик план бажарилди. Республикамиз Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида энг юқори кўрсаткичларга эришаётганлиги учун муттасил уч йилдан бери КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, СССР Олий Совети Президиуми, Бутуниттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совети ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлмоқда.

Бу ғалаба фақат республикамизнинг, халқимизнинггина ғалабаси эмас. Грузия меҳнаткашлари, деди нотиқ, беш йиллик марраларига эришиш йўлидаги курашда ҳар куни олиб турган катта қардошлик ёрдами учун барча республикалар ва областларнинг съезддаги делегацияларига, меҳнаткашларнинг вакилларига қизғин миннатдорчилик сўзларини айтишни мендан илтимос қилдилар.

Кейинги йилларда коммунистлар жамоатчилик фикрини ҳисобга олиб, район, область, республика бўғинига мансуб баъзи раҳбарларни алмаштиришга мажбур бўлдилар. Бунинг учун асослар бор эди. Шу чоралар кўрилгандан кейин ҳаётнинг ҳамма соҳаларида сезиларли ижобий силжишлар рўй берди.

Ривожланган социализм раҳбар шахс учун, унинг халққа хизмат қилиш мақсадида ўз сиёсий интеллектуал ва ташкилотчилик қобилиятларини энг юксак даражада намоён қилиш учун ҳам тарихда мисли кўрилмаган фаолият майдонини яратиб беради, деб уқтириб ўтди ўртоқ Э. А. Шеварднадзе. Раҳбарнинг шахсий фазилатлари тўғрисидаги гапларни давом эттириб, мен КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий Бюроси тўғрисида ва ўртоқ Леонид Ильич Брежнев тўғрисида бир-икки оғиз гапириб ўтмоқчиман. Партия Марказий Комитетининг Бош секретари тўғрисидаги гап асло унинг шахсини мақташдан иборат бўлмасдан, балки съездга хос нуқул партиявий, амалий гапдир. Бу — принципиал масаладир. Унинг сиёсий, интеллектуал, ишчанлик, амалий, инсоний фазилатларини лоақал умумий тарзда бўлса ҳам айтиб ўтишга уринар эканмиз, бу билан биз, партия ва халқ раҳбарининг, ҳозирги замондаги атоқли сиёсий арбобнинг портретини, рассомлар айтганидек, эскиз тарзида тасвирлаб бермоқчимиз. Биз унинг тимсолида ўзимизни ва бошқаларни тарбиялашимиз, ҳамма ишда ундан ўрнак олишимиз ленинча ишлашни, ленинча фикрлашни, ленинча яшашни ундан ўрганишимиз зарур.

Леонид Ильич Брежневнинг энг яхши хислатларидан бири шуки, у ўзини ҳаммадан юқори қилиб қўймайди, у ҳамманинг ўйлаши ва ишлаши учун кенг йўл очиб бермоқда, шу тариқа муштарак ишга шахсан катта ҳисса қўшиб, ҳамманинг ижодий фикрлашига имкон берадиган шароит яратиб бермоқда, у партиямизнинг раҳбар ядросини ташкил этган кенг хажмдаги билимли, турмуш тажрибаси билан ақли расо бўлиб қолган кишилардан иборат ленинчилар коллективини жипслаштириш ва йўллаб туришдек олий санъатни эгаллаб олган, одамларнинг ўй ва фикрларини фан ва сиёсатнинг олий мезони билан ўлчаб ва синаб, сиёсий интеллектуал гавҳарга айлантириш ҳамда партия ва халқни мана шу гавҳарлар билан бойитишдек олий санъатни эгаллаб олган. Партиямиз Марказий Комитетининг ҳисобот доклади ана шу ҳақиқатни намойиш қилиб кўрсатувчи энг яхши далилдир. Партиямиз Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси мана шу коллектив, мана шу ядронинг ўзидир.

Ниҳоят, яна бир нарсани айтиб ўтмоқчиман, деб давом қилди нотиқ, бетоб бўлиб ётган Владимир Ильич Ленин 1923 йил 6 мартда Грузия коммунистларига қуйидаги сўзлар билан мурожаат қилган эди: «Ҳурматли ўртоқлар! Бутун кўнглимни бериб, ишларингизни кузатиб турибман... сизлар учун хатлар ва нутқ тайёрламоқдаман... ҳурмат билан Ленин». (В. И. Ленин. Тўла асарлар тўплами, 54-том, 330-бет). Лениннинг улкан мероси мана шу жумла билан тугалланади.

Владимир Ильич Грузия коммунистларига хат ёзиб юборишга муваффақ бўлолмади, лекин ўша пайтдан бери ленинча ғамхўрлик билан суғорилган хатлар ва ҳужжатлар Москвадан, Кремлдан Грузия Коммунистик партиясига неча марталаб юборилди. Мана шундай чинакам ленинча икки ҳужжат — Марказий Комитетнинг икки қарори Л. И. Брежнев ташаббуси билан съезддан — съездгача бўлган давр ичида яратилди.

Грузияни серқуёш мамлакат дейишади, лекин биз учун ҳақиқий қуёш Шарқдан эмас, балки Шимолдан Россиядан балқиб чиқди. Бу — Ленин ғояларининг қуёшидир. Грузия — иссиқ жанубий республика. Лекин ҳақиқий иссиқ бизга Дарьял дараси орқали шимолдан кириб келди. Бу иссиқ Ленин ғояларининг ҳарорати, бизга тарихий ҳарбий-грузин йўли, рус-Грузия йўли орқали етиб келди. Биз буни худди шу куннинг ўзида, Совет Грузияси туғилган, республикада Совет ҳокимияти ўрнатилган кунда алоҳида хурсандчилик билан алоҳида фахрланиб қайд қилмоқдамиз.

Россиянинг қалбидан бошланган ҳарбий-грузин йўлига грузин халқи жуда чуқур миннатдорчилик белгиси тариқасида Владимир Ильич Лениннинг жаҳондаги энг биринчи ҳайкалларидан бирини ўрнатди. Бу ҳайкал Ленин ишига содиқлигимизнинг абадий рамзидир, қудратли ва доно улуғ қардошимиз рус халқи билан, Совет Иттифоқининг барча халқлари билан бузилмас дўстлигимизнинг тимсолидир.

Ивановодаги К. И. Фролов номли Меланж комбинатининг йигирувчиси **А. Ф. Ерофеева** қуйидагиларни айтди: КПСС XXV съезди мамлакатимиз коммунистларига, улуғ Ленин партиясига мансуб эканлигимизни англашдан фахрланиш, бу партиянинг ички ва ташқи сиёсати тўғри эканлигига чуқур ишонч туйғуларини вужудга келтиряпти.

Ўртоқ А. Ф. Ерофеева совет кишиларининг бахт-саодати йўлида, ер юзида тинчлик ўрнатиш йўлида доим самарали иш қилаётганликлари учун партия Марказий Комитетига, унинг Сиёсий бюросига, шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга самимий ташаккур изҳор қилди. У ўз ўртоқларининг ўтган беш йилликда қилган меҳнати ва зафарлари тўғрисида баланд руҳ билан гапирди.

Иваново Меланж комбинати биринчи беш йилликда барпо этилди. Аммо донғи кетган бу корхона кексаймай, балки аксинча йил сайин замонавий корхонага айланмоқда. Кенг кўламда модернизациялаш, техникани тараққий эттириш йўлини амалга ошириш натижасида корхона коллективи 1974 йил сентябрь ойидаёқ беш йилликнинг охирига планлаштирилган ишлаб чиқариш ва меҳнат унумдорлиги даражасига эришди.

Янги техника ва прогрессив технология корхона ходимларининг меҳнат самарадорлигини ва сифатини ошириш учун социалистик мусобақани кенг ривожлантиришларига имкон берди. Тўққизинчи беш йиллик Иваново тўқимачилари учун муқобил планлар беш йиллиги бўлиб қолди. Кўпгина коллективлар, бутун-бутун корхоналарнинг меҳнаткашлари оширилган топшириқларни қабул қилиб, муваффақиятли бажардилар. Бу — совет ишчилари ишга чинакам тадбиркорлик билан, давлат нуқтаи назари билан ёндашаётганликларини яққол исбот этади. Бу — кишилар Ватанни яшнатиш учун бутун куч, билим ва тажрибасини сарф қилишга тайёр эканлигидан далолат беради.

Сўнгра нотиқ илғор ходимлар тўғрисида гапирди. Бу ходимларнинг кўплари ўтган беш йилликда икки беш йиллик топшириқларини бажаришга муваффақ бўлдилар.

Пешқадам ишчи ишлаб чиқариш тараққиётини янада жадаллаштириш йўлларига тўхталиб ўтди. Тўқимачилик корхоналарини замонавий машиналар ва механизмлар билан, автоматлаштириш воситалари билан таъминлаш, уларга яхши сифатли бўёқлар етказиб бериш — асосий резервлардандир. Ана шу резервлар ҳисобига самарадорликни ва иш сифатини ошириш юзасидан ўнинчи беш йилликка мўлжалланган даражага эришиш мумкин. Йигирувчи ишчи турдош корхоналарнинг ходимларини зўр ғайрат билан ишлаб, ўнинчи беш йилликда тўқимачилар олдига қўйилган асосий вазифалардан бирининг — совет кишиларига кўпроқ, юқори сифатли, пишиқ ва чиройли газламалар тайёрлаб бериш вазифасининг бажарилишини таъминлашга даъват этди.

Ўртоқ А. Ф. Ерофеева ўз нутқининг кўп қисмини меҳнаткаш хотин-қизларнинг социалистик жамиятдаги ролига бағишлади. У партия, Совет ҳукуматининг Советлар мамлакатининг хотин-қизлари тўғрисида доим ғамхўрлик қилаётганликлари ҳақида самимий миннатдорчилик туйғулари билан гапирди. У ўз коллективининг ҳаётидан мисоллар келтириб, меҳнат шароити яхшиланаётганлигини, хизмат кўрсатиш доираси кенгайиб бораётганлигини айтди. Буларнинг ҳаммаси ишлаб турган хотин-қизларнинг самарали меҳнат қилишларига, ўз маҳоратини доим оширишларига, ўқишларига ёрдам беради, уларнинг турмушини енгиллаштиради.

Совет хотин-қизлари ана шу доимий ғамхўрликка жавобан меҳнатда тобора катта муваффақиятларга эришмоқдалар, жамоат ҳаётида тобора актив қатнашмоқдалар. Пешқадам ишчи ишлаб чиқариш соҳасидаги ўзининг янги марралари ҳақида гапирди. Мен, деди у, ўнинчи беш йилликда иккита шахсий беш йиллик топшириқларини бажариш мажбуриятини оламан. Ватанга, халққа мумкин қадар кўпроқ наф келтириш — ҳаётимизнинг олий мазмуни ва бахт-саодати ана шундадир.

Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Куба республикаси революцион ҳукуматининг бош министри ўртоқ **Ф. Кастрога** сўз берилади. Делегатлар ва меҳмонлар уни гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар. **(Ўртоқ Ф. Кастронинг нутқи газетанинг 3-бетида босилмоқда).**

Шундан кейин ҳамма томонидан гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олинган Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Э. Хонеккер** сўзга чиқди. У Германия Демократик Республикаси коммунистлари ва бутун халқи номидан КПСС XXV съезди делегатларига қардошларча, жанговар салом топширди. Партиямизнинг делегацияси, деди у, совет коммунистларининг анжуманида қатнашаётганлиги туфайли кўнглимиз қувонч ва ифтихор туйғуларига тўлиб тошди.

Советлар мамлакати, деб таъкидлади нотиқ, съездни ажойиб муваффақиятлар билан кутиб олди. Ўртоқ Леонид Ильич Брежнев КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладида қилинган ишларни якунлаштирди. Ана шу илҳомбахш якунлар марксизм-ленинизм ғояларининг музаффар кучидан далолат беради.

Совет халқининг буюк зафарлари КПСС XXIV съездидан кейинги йилларни, айниқса, самарали даврга айлантирди. Советлар мамлакатининг экономика, фан ва маданият соҳасида, мудофаа қудратини мустаҳкамлаш соҳасида эришган муваффақиятлари айни вақтда социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатларни янада мустаҳкамлаш ва равнақ топтиришнинг, жаҳон миқёсида социализм ва тинчлик учун курашда халқлар қўлга киритадиган янги муваффақиятларнинг гаровидир.

Биз, деди ўртоқ Э. Хонеккер, ер юзида коммунизм ва тинчлик каби олижаноб ишнинг тантанаси йўлида ташаббус кўрсатиб, изчил кураш олиб бораётганликлари учун КПСС Марказий Комитетига, унинг Сиёсий бюросига ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, дўстимиз ўртоқ Леонид Ильич Брежневга ташаккур изҳор қиламиз.

КПССнинг Тинчлик программасини амалга ошириш жараёнида халқаро муносабатлар соҳасида «совуқ уруш»дан кескинликни юмшатиш сари ва социалистик давлатлар билан капиталистик давлатлар ўртасида тинч-тотув яшаш принципларини қарор топдириш сари кескин бурилишга эришилди. Хельсинки кенгашида Европани мустаҳкам тинчлик қитъасига айлантириш учун ҳал қилувчи заминлар вужудга келтирилди.

КПСС XXIV съездидан кейинги давр Германия Демократик Республикаси бутун жаҳонда халқаро — ҳуқуқий жиҳатдан танилган бир даврга тўғри келди. Бу тасодифий бир ҳол эмас, деди нотиқ. Совет Иттифоқининг ленинча ташқи сиёсати,

(Давоми учинчи бетда).

МОСКВА. КПСС XXV съездида. Суратда: ўзбекистонлик делегатлар (чапдан) «Коммунизм» колхози раиси Б. Омонов, Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари А. Каримов, Ленин номли совхоз комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи Т. Ашурова, Денов ёғ-экстракция заводи иссиқлик электростанцияси катта машинисти С. Исаев, 52-механизациялашган колонна комплекс бригадаси бошлиғи П. Қобилов ўртоқлар.

В. Кузьмин ва **В. Мастюков** фотоси. (ТАСС).

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXV СЪЕЗДИ

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН—КОММУНИЗМ САРИ

(Боши иккинчи бетда).

социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатларнинг ўзаро келишиб олинган ҳаракатлари ва жаҳондаги тараққийпарвар кучларнинг халқаро бирдамлиги муваффақиятга ёрдам берди.

Германия Бирлашган социалистик партияси ва Германия Демократик Республикаси тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун бундан буён кураш олиб бориш юзасидан ўрток Л. И. Брежнев КПСС XXV съезди делегатлари олдига қўйган программани тўла-тўкис қўллаб-қувватлайди. Ҳозирги вақтда кескинликни юмшатиш жараёнини муқаррар давом этадиган жараёнга айлантириш ва сиёсий кескинликни юмшатишни ҳарбий кескинликни юмшатиш билан тўлдириш ва империализм зўр бериб авж олдираётган қуролланиш пойгасини тўхтатиш ҳамда қадамба-қадам қуролсизланишга эришиш зарур.

Биз, деди ўрток Э. Хонеккер, Пекин раҳбарларининг социализм ва тинчликка душман бўлган буюк давлатчилик, шовинистик сиёсатига қандай қатъий зарба бераётган бўлсак, империализмнинг тинч-тотув яшаш моҳиятини қалбакилаштириш ва ғаламислик мақсадида вазиятни янада кескинлаштириш йўлидаги уринишларига ҳам шундай қатъий зарба берамиз.

XXV съезд КПСС халқаро коммунистик ҳаракатнинг энг чиниққан ва тажрибали отряди эканлигини яна бир карра исбот қилади. Германия Бирлашган социалистик партияси Ленин партияси билан мустаҳкам жанговар иттифоқни доим кучайтиришни пролетар интернационализмининг асосий мезони деб ҳамиша ҳисоблаб келди. КПССнинг XXIV съездидан кейинги йилларда Германия Бирлашган социалистик партияси билан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг, ГДР билан СССРнинг қардошларча ҳамкорлиги янада юксак поғонага кўтарилди. Бизнинг партияларимиз, давлатларимиз ва халқларимиз 1975 йил 7 октябрда дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартномани имзолаб, муштарак коммунистик мақсадларга эришмоқ учун ўз куч-ғайратларини бирлаштирдилар. Советлар мамлакати билан иттифоқ, деб таъкидлади ўрток Э. Хонеккер, халқимизнинг тинч меҳнати, осойишталиги ва бахт-саодати учун ҳаётий негиз бўлиб келди ва шундай негиз бўлиб қолаверади.

Нотиқ май ойида Германия Бирлашган социалистик партиясининг IX съезди чақирилажагини айтди. Бу съезд Германия Демократик Республикасида ривожланган социалистик жамиятни барпо этишнинг бундан кейинги йўлларини муҳокама қилади. Бу эса босқичма-босқич коммунизмга ўтиш учун шарт-шароитларни вужудга келтиради. Германия Бирлашган социалистик партиясининг янги программаси ана шу мақсадга эришишни кўзда тутади. Бу программанинг лойиҳаси ҳозирги вақтда ГДРда муҳокама қилинмоқда. КПСС XXV съездининг қарорларини ўрганиш ва КПССнинг тажрибасидан ижодий фойдаланиш ГБСП съездига тайёргарликнинг ажралмас таркибий қисми бўлади.

Ўрток Э. Хонеккер айтдики, ГБСП коммунистик ва ишчи партияларнинг янги халқаро кенгашини ўтказиш учун пайт келганлиги хусусида кўпчилик қардош партияларнинг фикрига қўшилади.

Нотиқ нутқининг охирида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси шарафига, Германия Бирлашган социалистик партияси билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ўртасидаги, ГДР билан СССР ўртасидаги бузилмас дўстлик ва жанговар иттифоқ шарафига табрик сўзлари айтди.

Залдагилар Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўрток **Г. Гусакни** гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар. Ўрток Г. Гусак қуйидагиларни айтди: ўрток Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети номидан Ҳисобот доклади қилди. Бу доклад чинакам ленинча анализ билан фарқ қилади, келгуси даврнинг актуал программ вазифаларини ўртага қўяди. Совет халқининг юксак активлиги ва меҳнатдаги қаҳрамонлиги, қонуний фахрланиш ҳисларини туғдирадиган муваффақиятлар, съезддаги бутун муҳит, сизлар дадиллик билан илгари сураётган планлар — буларнинг ҳаммаси ўлмас Лениннинг революцион васиятларига садоқатни, уларнинг ижодий тарзда ривожлантираётганлигини исбот қилади.

Чехословакия коммунистлари ва мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари, деб сўзини давом эттирди нотиқ, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг бой тажрибасини, бу партия XXV съезди ишининг социалистик қурилишдаги революцион практикамизда марксизм-ленинизм ғояларини ижодий қўлланиш соҳасида билим ва илҳомнинг битмас-туганмас манбаи деб биладилар.

Ўрток Г. Гусак Чехословакия Коммунистик партияси ўзининг XV съездига қандай тайёргарлик кўраётганлиги ҳақида гапириб, қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: халқ хўжалигини ривожлантириш, халқнинг моддий ва маданий турмуш даражасини юксалтириш соҳасида ва бошқа соҳаларда эришилган муваффақиятлар социалистик Чехословакия тарихидаги энг катта ютуқлардир.

Совет Иттифоқи билан ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар билан дўстлик, иттифоқ ва ҳар томонлама ҳамкорлик, деб таъкидлади ўрток Г. Гусак, Чехославакияни социалистик негизда ривожлантириш, унинг озодлиги, мустақиллиги, тинч шароитда яшашининг ҳал қилувчи шартидир. Чехословакия халқи озодлигимиз йўлида совет кишилари берган жуда кўп қурбонларни эсдан чиқармайди, социализм қурилишининг бутун 30 йиллиги давомида Совет Иттифоқининг содиқ дўст ва иттифоқчи сифатида қардошларча кўрсатаётган ёрдамини юксак қадрлайди.

Биз XXV съезд минбарида туриб, буларнинг ҳаммаси учун совет коммунистларига ва бутун совет халқига самимий ташаккур изҳор қилишни истаймиз.

Биз мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги ҳар томонлама ўртоқларча ҳамкорлик, иттифоқ ва дўстликни янада кучайтириш учун ва чехословак коммунистлари билан совет коммунистларининг жанговар ўзаро алоқасини янада мустаҳкамлаш учун ҳамма чораларни кўрамиз.

Европадаги катта урушларнинг бирортаси ҳам мамлакатимиз халқларининг кўп йиллик тарихида уларни четлаб ўтмади. Мамлакатимизнинг халқлари Совет Иттифоқи ўзларига қандай наф келтираётганлигини яхши англайдилар. Совет Иттифоқи ер юзида тинчлик ва хавфсизлик учун курашда энг қудратли кучдир. Чехлар ва словаклар Совет Иттифоқининг, унинг Коммунистик партиясининг, шахсан ўрток Леонид Ильич Брежневнинг тинчлик йўлида ҳормай-толмай қилаётган ишларини ғоят қадрлайдилар, тўла-тўкис қувватлайдилар. Чехословак халқи ўрток Леонид Ильич Брежневни ўзининг самимий дўсти, совет коммунистларининг атоқли намояндаси деб билади. У бутун халқаро коммунистик ҳаракатнинг, бутун жаҳондаги демократик ва тараққийпарвар кучларнинг иззат-ҳурматига сазовор бўлди.

Биз, деди ўрток Г. Гусак, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг КПСС XXIV съезди илгари сурган Тинчлик программасини амалга ошириш йўлида ўз ҳаракатларини мувофиқлаштириб олиб бораётганликлари ҳозирги халқаро вазиятда ижобий силжишлар содир бўлишига ва Чехословакия Социалистик Республикасининг халқаро майдондаги мавқеини мустаҳкамлашга ҳал қилувчи ёрдам берганлигидан астойдил мамнунмиз. Шу сабабли биз ўрток Л. И. Брежневнинг докладида ривожлантирилган ва конкретлаштирилган ана шу Тинчлик программасини янада ривожлантиришни табриклаймиз ва астойдил қўллаб-қувватлаймиз.

Коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг тарихи бирлик, синфий ва интернационал бирдамлик инсонни социал жиҳатдан озод қилиш учун революцион курашнинг энг самарали қуроли эканлигини тасдиқлайди. Бизнинг ҳаракатимизга турли оппортунистик, ревизионистик ва миллатчилик таъсири билан кўп марта кураш олиб бориб, уларни бартараф қилишга тўғри келди. Биз ҳозирги вақтда Хитойдаги маочилар раҳбарлигининг сиёсатига қарши актив кураш олиб бориш зарур деб ҳисоблаймиз. Бу сиёсат жаҳондаги энг реакцион кучлар билан тамомила апоқ-чапоқ бўлиб кетди. Бу сиёсат социализмга, тараққиёт ва тинчликка душмандир. Шу сабабли бизнинг партиямиз бундан буён ҳам маоизмга ва оппортунизмнинг барча формаларига қарши изчил кураш олиб бораверади.

26 ФЕВРАЛЬ, ЭРТАЛАБКИ МАЖЛИС

Эрталабки мажлисда раислик қилувчи КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўрток **Н. В. Подгорний** КПСС Краснодар ўлка комитетининг биринчи секретари ўрток **С. Ф. Медунов**га сўз берди. Партия XXIV съездидан кейинги йилларда, деди нотиқ, Совет Иттифоқи тинчлик йўлида кенг кўламда кураш олиб борди. Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш бу сиёсатнинг олий ютуғи бўлди. Партия Марказий Комитети XXIV съезд томонидан ишлаб чиқилган Тинчлик программасини сабот-матонат ва изчиллик билан амалга оширганлиги натижасида жаҳон миқёсида ижобий ўзгаришлар рўй берди. Биз ўрток Леонид Ильич Брежневнинг халқаро вазиятни соғломлаштириш ишига қўшган буюк ҳиссасини ва унинг халқаро Ленин мукофоти ҳамда «Тинчлик олтин медали» билан мукофотланганлигини зўр ифтихор билан қайд қиламиз.

Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари ва бутун тараққийпарвар инсоният тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун тинмай кураш олиб бораётган бир пайтда маочилар империалистик реакциянинг қора кучлари билан бир лагерга ўтиб олдилар ва бу билан марксизм-ленинизмнинг душманлари эканликларини, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг сафларини бузувчи эканликларини фош қилдилар. Партия, совет халқи, барча тинчликсевар кучлар Ҳисобот докладида маоизмга қарши қатъий кураш олиб бориш тўғрисида баён қилинган қоидаларни якдиллик билан тўла-тўкис қўллаб-қувватлайдилар.

Ўрток С. Ф. Медунов сўзини давом эттириб, бундай деди: ўтган йиллар иш услубини такомиллаштиришда, партия турмуши ленинча нормаларини янада мустаҳкамлаш ишида, партия ички демократиясини ривожлантиришда алоҳида ўрин олди. Бу услубнинг ёрқин элементларидан бири шуки, Марказий Комитет маҳаллий партия органларининг ролини изчиллик билан ошириб келмоқда, улар билан кенг маслаҳатлашмоқда, ташаббусларни ва жойлардан олинаётган таклифларни синчиклаб кўриб чиқмоқда, барча янгилик, илғор нарсаларни ҳамиша пайқаб олиб, қўллаб-қувватламоқда. Масалан, Краснодар ўлка партия ташкилотининг шоли етиштиришни анча кўпайтириш учун Азов денгизи соҳилларини ўзлаштириш, Новороссийск денгиз пароходчилигини ва цемент саноатини янада ривожлантириш, қора тупроқли бўлмаган зонага ёрдам бериш ҳақидаги таклифлари маъқулланди.

Партия Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўрток Леонид Ильич Брежневнинг меҳнат коллективларига ва ишлаб чиқаришнинг айрим новаторларига, социалистик мусобақа ғолибларига йўллаётган мурожаатлари, табриклари ва мактублари меҳнаткашларни маънавий жиҳатдан рағбатлантиришнинг самарали формаси бўлиб қолди. Партия ва ҳукуматнинг зўр эътибори ва ғамхўрлиги маънавий рағбатлантириш омиллари доирасини кенгайтиради ва уларнинг самарадорлигини оширади. Бу омиллар кишиларнинг ижодий ғайрат-шижоатига қудратли мадад бермоқда. Халқ томонидан вужудга келтирилаётган моддий бойликлар бунинг пировард натижасидир.

Краснодар ўлкасида ўтган беш йилликда фан-техника тараққиёти ютуқлари асосида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва иш сифатини яхшилаш учун социалистик мусобақа янада кенг авж олиб кетди. Саноат беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажарди.

Ўлка партия ташкилоти Леонид Ильич Брежневнинг Новороссийскка келган кунларида берган маслаҳатларига амал қилиб, қимматли буғдой етиштиришни кўпайтириш соҳасидаги ишларга алоҳида эътибор қилди. 1975 йилнинг ўзидагина давлатга 1 миллион 200 минг тонна шу хилдаги буғдой сотилди. Моддий база, тўпланган тажриба ва ғаллакорларнинг юксак маҳорати ўнинчи беш йилликда ялпи дон ҳосилини 9,5-10 миллион тоннага етказиш, йилига 4 миллион 200 минг тонна дон тайёрлаш, беш йил ичида давлатга камида 12 миллион тонна бақувват ва қимматли дон сотиш вазифасини қўйишимизга имкон беради.

Азиз Леонид Ильич, деди нотиқ, Сиз доно ва узоққа мўлжалланган вазифани — Кубанда гарантияланган шоли ҳосили олишнинг йирик зонасини вужудга келтириш вазифасини қўйдингиз. Биз индустриал асосда Ватанимизнинг шоликорлик базаси вужудга келтирилганлигини хурсандчилик билан маълум қиламиз. Кубань беш йилликда мамлакатга икки миллион тоннадан зиёд шоли топширди, якунловчи йилда эса давлат 500 минг тонна шоли олди. Ўнинчи беш йилликнинг охирига бориб Кубань шоликорлари ҳар йили бир миллион тонна шоли етказиб берадилар.

Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўрток **Г. А. Алиев** минбарга чиқади. КПССнинг XXV съезди, деди у, Советлар мамлакати қаҳрамонона йилномасига, партиямизнинг Ленин ғояларига ва васиятларига, улуғ Ленин ишига садоқатнинг ёрқин намойиши бўлиб ёзилиб қолади. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўрток Л. И. Брежнев ўзининг чуқур, ғоят мазмунли тарихий Ҳисобот докладида ижодий марксизм-ленинизм позицияларида туриб, партиямиз ва халқимизнинг программ мақсадлар сари олиб борадиган йўлда жуда катта иш қилганликларини кўрсатди. Большевиклар ана шу программ мақсадларга эришиш йўлида жаҳон узра Улуғ Октябрь байроғини баланд кўтарган эдилар.

Партия Марказий Комитети, Марказий Комитет Сиёсий бюросининг самарали, ташкилотчилик ва сиёсий иши, илмий жиҳатдан олдиндан кўриш кучининг реал натижалари Ватанимизнинг ҳамма муваффақиятларида ва мислсиз зафарларида намоён бўлиб турибди. Партиямизнинг ҳаёти ва фаолиятида раҳбарликнинг чинакам ленинча услуби мустаҳкам қарор топди. Биз мураккаб проблемаларни ҳал этишда принципиаллик ва изчилликни, сиёсий донолик ва объектив иш кўришни, ҳаёт билан маҳкам алоқа боғлашни, кенг меҳнаткашлар оммасининг амалий тажрибаси ва фикрини эътибор билан ҳисобга олишни партиямизнинг жанговар штаби — Марказий Комитет ва унинг Сиёсий бюросидан доим ўрганиб келмоқдамиз.

Марказий Комитетнинг буюк хизмати шундаки, партияда ва мамлакатда, ҳар бир меҳнат коллективида оптимизм ва ишонч вазияти, ишчанлик кайфияти ва ижодий интилиш, бутун халқнинг жўшқинлиги, жамиятимизнинг маънавий-сиёсий бирлиги муҳити ҳукм сурмоқда. Совет кишилари Коммунистик партияга чексиз муҳаббат ва садоқат туйғуларини изҳор қилмоқдалар, партиянинг ленинчи Марказий Комитети теварагига ҳар қачонгидан кўра маҳкам жипслашгандирлар.

Биз, деб таъкидлади нотиқ, босиб ўтилган йўлга назар солар эканмиз, ҳозирги кунда КПСС Марказий Комитети 1964 йил октябрь Пленуми қарорларининг буюк ролини ва тарихий аҳамиятини алоҳида зўр куч билан сезиб турибмиз. Пленум қарорлари Марказий Комитетнинг назарий ва амалий фаолиятида янада ривожлантирилди. Бу қарорлар ҳозирги босқичда партиянинг бош йўлини амалга оширишда мустаҳкам негиз бўлиб қолди. Бизнинг партиямизда, мамлакатимизда ҳамма иш улуғ Ленин таълим берганидек ҳал этилмоқда ва бажарилмоқда.

Ўтган йиллар инсоният тарихига Совет Иттифоқининг мисли кўрилмаган тинчлик юриши даври бўлиб, Тинчлик программасининг буюк ғалабалари йили бўлиб ёзилиб қолади. Бундай программанинг ўртага қўйилиши партиямизнинг куч-қудрати ва донолигини исбот этувчи далилдир. Бу программанинг ҳаққоний ва инсонпарварлик принциплари планетамиздаги миллионларча кишиларнинг ақли ва қалбига сингиб кетди. Программани амалга ошириш йўлидаги курашнинг ҳар бир босқичи, ҳар бир қадами кенг кўламда иш олиб боришни, Марказий Комитетнинг, Сиёсий бюронинг ва шахсан Марказий Комитет Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг тинмай зўр ғайрат кўрсатишларини талаб этди.

КПСС XXIV съездининг ташқи сиёсатга доир башорати узоқни кўрганлигини ва илмий жиҳатдан асослаб берилганлигини ҳаёт тўла тасдиқлади. Совет халқи Улуғ Ватан урушида қозонган Ғалабанинг 30 йиллиги байрами ўтказилган йилда Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган Кенгаш муваффақиятли тугалланганлиги чуқур рамзий маънога эгадир. Бу Кенгаш илгари сурган ғоя Тинчлик программасида баён қилинган эди.

Озарбайжон Коммунистик партиясининг делегацияси Марказий Комитетнинг Ҳисобот докладида баён қилинган қоидаларни ва хулосаларни тўла-тўкис маъқуллайди. Озарбайжон партия ташкилоти партиянинг ленинча бош йўлини, унинг ички ва ташқи сиёсатини, КПСС Марказий Комитетининг, ўрток Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюросининг амалий фаолиятини якдиллик билан чин кўнгилдан қўллаб-қувватламоқда ва маъқулламоқда.

Г. А. Алиев айтдики, КПСС XXIV съезди томонидан Озарбайжон олдига қўйилган социал-иқтисодий вазифалар муваффақиятли амалга оширилди. Экономиканинг узоқ вақт давом этган қолоқлиги бартараф қилинди ва уни ривожлантириш соҳасида туб бурилиш ясалди. Беш йиллик план асосий иқтисодий кўрсаткичлар бўйича биринчи марта муддатидан илгари бажарилди. Озарбайжон халқ хўжалигини ривожлантиришда илгари ҳеч қачон кўрилмаган юксак суръатларга эришди. Озарбайжон ССР беш йилликнинг ҳамма йилларида Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққанлиги учун КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроқлари билан мукофотланди.

Партия ташкилотимизнинг ишида меҳнаткашларни ахлоқий тарбиялаш, совет турмуш тарзининг юксак ахлоқий принципларини қарор топтириш масалалари муҳим ўрин олди. Биз хусусий мулкчилик кайфиятларига, мешчанлик ва таъмагирликка қарши, коммунистик ахлоққа зид бўлган ҳар қандай иллатларга қарши қаттиқ кураш олиб бормоқдамиз. Биз Ҳисобот докладида янги кишини — коммунизмнинг муносиб қурувчисини камолотга етказиш соҳасида қўйилган вазифаларга асосланиб, бундан буён ҳам ахлоқий тарбия борасидаги ишимизни такомиллаштираверамиз.

Нотиқ сўзини давом эттириб бундай деди: кишиларнинг янги тарихий бирлиги — совет халқини ташкил этган барча миллатлар ва элатларнинг бузилмас дўстлиги билан кўп миллатли социалистик давлатимиз қудратлидир. КПСС Марказий Комитетининг ленинча миллий сиёсатни оғишмай амалга оширишга қаратилган доно йўли дўстлигимизни, монолит бирлигимиз ва жипслигимизни тош-метиндек мустаҳкамлайди. Миллатлар яқинлашувининг объектив жараёни совет жамияти тараққиётининг тобора ўзига хос хусусияти бўлиб қолмоқда. СССРнинг 50 йиллиги байрами жуда муҳим воқеа бўлди. Бу байрам ленинча ғояларнинг буюк ҳаётий кучини намойиш қилди. Республикаларнинг ва шу жумладан, Озарбайжон ССРнинг Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотланиши уларнинг социализм ва коммунизм қурилишига қўшган катта ҳиссаси тақдирланганлигидан далолат берди. Халқлар дўстлиги, интернационализм совет турмуш тарзининг таркибий хусусияти бўлиб қолди. Биз ҳозирги кунда беғараз ёрдамлари учун, дўстлик ва қардошлиги учун Ватанимизнинг барча халқларига, оғамиз улуғ рус халқига Озарбайжон халқи номидан самимий ташаккур изҳор қиламиз. Биз ленинчи партиямизнинг ана шу буюк ғалабасини ҳамиша муқаддас билиб асраймиз ва тинмай кўпайтираверамиз.

СССР Фанлар академиясининг президенти ўрток **А. П. Александров** совет олимлари номидан Коммунистик партиянинг XXV съездини қизғин табриклади.

Ватанимиз ажойиб муваффақиятларга эришди, деди у. Социалистик лагерь мамлакатларининг қудрати, тинчлик кучларининг салоҳияти беқиёс ўсди: коммунизмнинг ички зиддиятлардан холи бўлган ижодий кучини ер куррасидаги тобора кўпроқ кишилар тушуниб олмоқдалар. Биз ҳозир ҳар қачонгидан ҳам кучлимиз, бизнинг тинчлик ва кескинликни юмшатиш сиёсатимиз ҳам ҳар қачонгидан активдир. Шунинг ўзи коммунизмнинг улуғ ғояларини энг яхши пропаганда қилиш, амалий иш билан пропаганда қилишнинг ўзи эмасми ахир?

Бошқа биронта жамиятда ҳам илм-фан бу қадар юксак таҳсинга сазовор эмаслигини академия президенти таъкидлаб ўтди. Бутун дунёда илм-фаннинг роли бизнинг мамлакатимизда СССР Фанлар академиясининг 250 йиллик юбилейи умумхалқ байрами қилиб ўтказилганичалик тақдирланмаган эди.

Мамлакатимиз тараққиётида илм-фаннинг ролига КПСС Марказий Комитетининг Ҳисобот докладида юксак баҳо берилганлиги учун миннатдормиз, деди ўрток А. П. Александров. Айни вақтда айрим тармоқлардаги илмий ишнинг самарадорлигини ошириш ва илм-фан ютуқларини саноатда ўзлаштиришни қатъиян жадаллаштириш зарурлиги хусусидаги танқидий мулоҳазаларни ҳам мутлақо ўринли деб ҳисоблаймиз.

Нотиқ меҳнат унумдорлиги ва унинг сифати илмий ишларни замонавий серунум автомат лаборатория асбоб-ускуналари ва ҳисоблаш техникаси билан таъминлашга ҳал қилувчи даражада боғлиқ эканлиги тўғрисида гапиргач, бундай деди: партия илм-фаннинг эҳтиёжларини тушунади. Тўққизинчи беш йилликда мамлакатимизда «Ратан» деган ноёб радиотелескоп, кўзгуси олти метрлик дунёда энг катта оригинал конструкциядаги оптик телескоп, «Токамак-10» деган жуда катта термоядро қурилмаси барпо этилди. Илм-фаннинг у ёки бу соҳасида олдинги ўринларни эгаллашимизга имкон берадиган бошқа илғор техника ҳам вужудга келтирилди.

(Давоми тўртинчи бетда).

Ўрток Фидель КАСТРО РУС нутқи

(КУБА КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ, КУБА РЕСПУБЛИКАСИ РЕВОЛЮЦИОН ҲУКУМАТИНИНГ БОШ МИНИСТРИ)

Қадрли ўрток Леонид Ильич Брежнев!

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг қадрли раҳбарлари ва съезд делегатлари!

Съезднинг ҳурматли меҳмонлари!

Қадрли совет дўстларимиз!

Маълумки, съездларда вақт ҳамиша чекланган, нутқлар эса кўп бўлади. Шунинг учун ҳам мен қисқа гапиришни мана шу фахрли тарихий минбардаги биринчи бурчим деб ҳисоблайман. Бундан ташқари, биз, Куба коммунистларининг ўргатишга арзигулик нарсаларимиз кам, аммо бундай улуғ анжуманда биз кўп нарсаларни ўрганиб олишимиз лозим. **(Қарсаклар).**

КПСС Марказий Комитетининг ўрток Брежнев томонидан қилинган қимматли докладини жуда катта диққат ва эътибор бериб тингладик. Докладнинг мазмуни партиямиз делегациясида ғоят зўр таассурот қолдирди. Мамлакатингиз коммунистлари халқаро ишчилар синфининг биринчи зафарли отряди ва инсоният тарихида биринчи социалистик давлатнинг бунёдкори бўлдилар. Шу сабабли Ленин замонидан тортиб то шу кунгача Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг съездлари жаҳоннинг барча революционерларига сабоқ бўлаётган тажрибанинг жуда бой манбаи бўлиб келмоқда. **(Қарсаклар).**

Маркс ва Энгельс ғояларининг доҳиёна ифодачиси ва давомчиси Лениннинг китоблари, мангу барҳаёт Октябрь революцияси, совет халқининг шонли қаҳрамонона бунёдкорликлари, совет коммунистларининг шижоати, берган қурбонлари ва қаҳрамонлиги билан тўлган тарихнинг ажойиб саҳифалари мана 58 йилдирки, ер юзининг ҳамма жойида инсоннинг эзилишига қарши, инсониятнинг адолати, қадр-қиммати ва тараққиётининг энг гўзал идеаллари учун курашаётганларнинг ҳаммасини руҳлантириб турибди. **(Қарсаклар).**

Совет коммунистларининг илҳомбахш мададидан доимий баҳраманд бўлмаётган биронта революционер йўқ. Айтишим мумкинки, Октябрь революциясидан бери то шу дамгача жамики революционерлар Октябрь ғояларида, руҳида ва принципларида тарбияланмоқдалар. Одамларнинг ақл-идрокига, халқларнинг тақдирига ва жаҳон тараққиётига бошқа ҳеч қандай воқеа шунчалик таъсир ўтказгани йўқ. **(Қарсаклар).**

Ўша пайтдан бошлаб инсоният бутун ўз тарихида энг самарали бўлган революцион ўзгаришлар даврига кирди. **(Қарсаклар).**

Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаги ажнабийлар интервенцияси, биринчи социалистик давлат шафқатсизлик билан якқалаб қўйилганлиги ва қамалга солинганлиги, йиртқич фашистларнинг агрессияси, «совуқ уруш», туташ ҳарбий базалари бўлган агрессив империалистик блоклар — халқаро реакциянинг мана шу барча маккорликлари совет халқининг букилмас иродасини ҳамда бутун дунё меҳнаткашлари ва мазлум халқлари совет халқининг ишига нисбатан кўрсатаётган бирдамлигини емира олмади. **(Қарсаклар).**

Ҳозирги кунда социалистик ҳамдўстлик мавжуд бўлиб турибди. Октябрь революцияси жаҳонга келтирган ва фашизм тор-мор қилинганлиги туфайли вужудга келган ўзгаришлар таъсири остида ҳамма қитъаларда юзтадан кўпроқ мустамлака ва ярим мустамлака мамлакатлар мустамлакачиликнинг ва империализмнинг ҳали ҳам қудратли кучларига қарши қаттиқ курашда ўз мустақилликларини қўлга киритишга муваффақ бўлдилар. **(Қарсаклар).**

Совет меҳнаткашлари қаҳрамонона куч-ғайрат сарфлаб ва ўзларининг жуда кўп қонларини тўкиб келажакка йўл очиб бердилар, бу йўлни қаттиқ туриб сақлаб қолдилар. Совет Иттифоқининг 20 миллион нафар олижаноб ва фидокор ўғил ва қизлари Улуғ Ватан урушида ўз жонларини фидо қилдилар, инсониятнинг адолатга, фаровонликка ва тинчликка шаҳдам қадам ташлаб боришини тўхтатиб қолиш мақсадида жаҳон реакцияси томонидан қилинган уринишни барбод қилмоқ учун мана шундай мудҳиш қурбонлар бўлди. **(Қарсаклар).**

Лекин бу ҳаммаси эмас. СССР саноқли ўн йиллар давомида фан-техникани ва саноатни ажойиб равишда ривожлантирганлиги туфайли ҳамма жиҳатдан ҳам ғоят қудратли мамлакатга айланди. Империализм томонидан қилинган қуролли агрессиялар ва таҳдидлар Совет Иттифоқини ҳарбий соҳада жиддий куч ва ғайрат сарфлашга мажбур этди. Совет солдатлари империалистик интервенциячилардан ўз Ватанини озод қилиш учун, сўнгра эса фашистлар босқинига қарши курашиб бу курашларда дадил, тажрибакор ва енгилмас жангчиларга айландилар. **(Қарсаклар).** Уларнинг қуроли ниҳоят даражада қудратли бўлиб қолди, лекин инсоният тарихида биринчи марта буюк давлатнинг ҳарбий қуввати бошқа давлатларни эзиш ва уларнинг халқларини эксплуатация қилиш учун яратилмади, босиб олишлар учун ва уруш учун яратилмади.

СССР Ленин ғояларига қатъий амал қилиб, бутун дунёда тинчликнинг энг мустаҳкам таянчига айланди ва айни вақтда кичик ва заиф халқларни империализмнинг тажовузкорликларидан ҳимоя қилувчи бақувват қалқон бўлиб қолди. **(Қарсаклар).** Совет Иттифоқи бўлмаганда эди, капиталистик давлатлар хом ашё ресурслари етишмаётган ва энергетика танглиги шароитида ҳеч бир иккиланиб турмай, жаҳонни бўлиб олишга яна киришган бўлур эдилар. Совет Иттифоқи бўлмаганда эди, бугунги кунда кичик давлатлар гаштини сураётган мустақиллик даражасини ҳам, халқларнинг табиий бойликларни ўз назоратлари остига қайтариб олиш учун олиб бораётган муваффақиятли курашини ҳам, уларнинг овози миллатларнинг ҳозирги жўр овозида зўр куч билан янграётганлигини ҳам асло тасаввур қилиб бўлмас эди. **(Қарсаклар).**

Тинчлик ҳозирги даражада таъминланганлигига, инсониятнинг янги авлодлари ҳалокатли жаҳон уруши аланғасига тортилишдан қутулиб, қўлларига киритган жуда катта имтиёзга, барча давлатларнинг ҳамкорлиги барқарор бўладиган келажакка эришамиз деган умидга, — мана шуларнинг ҳаммасига халқлар аввало, сизнинг мамлакатингизда Ленин ғоялари ғалаба қилганлиги ва совет ташқи сиёсатида бу ғоялар изчиллик билан татбиқ қилинаётганлиги туфайли муваффақ бўлдилар. **(Қарсаклар).**

Ялпи тинчлик, инсониятнинг тараққиёти ва социализм бир-бири билан чамбарчас боғланганлигини объектив фактлар тобора яққол кўрсатиб турибди. Жаҳонда рўй бераётган ўзгаришлар жараёнини асло тўхтатиб бўлмайди. Революцияни ҳеч ким экспорт қилолмайди, урушлар воситаси билан зўрлаб революция қилиб бўлмайди, лекин халқнинг революция қилишига ҳам ҳеч ким халақит беролмайди. **(Қарсаклар).** Келажак тамомила социализмники ва коммунизмникидир. **(Қарсаклар).**

Биз Атлантиканинг нарёғида, энг қудратли империалистик мамлакатнинг ўтмишда чексиз, мутлоқ ҳукмронлиги нималигини билган қитъада туриб мана шу мамлакатдан 90 миля нарида муваффақиятли равишда социалистик жамият қураётган халқ номидан гапираётирмиз. **(Қарсаклар).** Бизнинг халқимиз социализм ишига — адолат ва эркинлик сари қатъий интилишдан, машаққатлар чекиш ва ўз жонини фидо қилишдан, революцион идеалларга содиқликдан иборат бўлган ҳиссасини қўшди. Лекин Октябрь революцияси бўлмаганида эди, сизларнинг қардошларча мададингиз ва бирдамлигингиз бўлмаганда эди, Ленин бунёд қилган давлат, унинг шонли Коммунистик партияси, ҳозирги кунда ўзининг XXV съездини ўтказиб турган мана шу партия бўлмаганда эди мана шуларнинг ҳаммаси рўёбга чиқмаган бўлур эди. **(Қарсаклар).** Социализмнинг ҳақиқатан илҳомбахш кучини, унинг келажакка бўлган ишончини кўрсатувчи рад қилиб бўлмайдиган далил мана шудир!

Мен бошқалар номидан гапираётганим йўқ, лекин Совет давлати барпо қилинган пайтдан бошлаб, хоҳ Европада, Осиёда, Африкада бўлсин, ёки Лотин Америкасида бўлсин курашаётган ҳар бир халқ бизнинг халқимиз каби Совет коммунистларининг мададига ва бирдамлигига умид боғлай оладиган бўлиб қолди. **(Қарсаклар).** Оқ кўнгил ва миннатдор кишилар, адолатни ҳис қилувчи кишилар ва ақли расо кишилар мавжуд бўлган жойларнинг ҳаммасида бу нарса асло унутилмайди. **(Қарсаклар).**

Ойни этак билан ёпиб бўлмайди. Ҳақиқий тарихни фашистлар ҳам, буржуйлар ёки маочилар ҳам, реакционерлар, туҳматчилар, ғийбатчи маккорлар ва сотқинлар ёзмайди, чунки тарихнинг ўзи уларни ўз йўлидан супириб ташлайди. **(Қарсаклар).** Улар совет халқи ўзининг қаҳрамонлиги, берган қурбонлари ва революцион ишга содиқлиги туфайли орттирган жуда катта обрўга путур етказишга интилмоқдалар. Гитлерчилар ҳам Совет Иттифоқини вайрон қилиб, минг йиллик империя барпо қила оламиз, деб ўйлаган эдилар. Лекин, Совет Иттифоқи эндиликда моддий жиҳатдан ҳам, маънавий жиҳатдан ҳам енгилмас бўлиб қолди. **(Қарсаклар).** Шу сабабли унинг обрўйига ҳеч ким путур етказа олмайди, чунки унинг халқаро сиёсати пухта ўйланганлиги, унинг революцион ҳаракатга чуқур масъулият билан муносабатда бўлаётганлиги, унинг бутун ўз умри давомида принципиал сиёсий йўлга муттасил содиқ бўлиб келаётганлиги бутун дунёдаги ҳақиқий революционерларда ва тараққийпарвар кишиларда чексиз ишонч туғдирмоқда. **(Қарсаклар).**

Бизнинг халқимиз улуғ мамлакатингиз билан олиб бораётган муносабатлари билан фахрланади. **(Қарсаклар).** Бу муносабатлар амалдаги интернационализмнинг, ҳамжиҳатликнинг, ўзаро ҳурмат ва ишончнинг намунасидир. Халқимизга ҳал қилувчи ёрдам берган Совет Иттифоқи ҳеч қачон биздан бирон нарсани талаб қилгани йўқ, бизнинг олдимизга ҳеч қандай шарт қўйгани йўқ, нималар қилишимиз лозимлиги тўғрисида кўрсатма бергани йўқ.

Қудратли мамлакат билан кичик мамлакат ўртасида бундай қардошлик муносабатлари минг йиллар давомида худбинлик ва зўравонлик билан ўтказиб келинган халқаро муносабатларнинг бутун тарихи давомида бўлган эмас. **(Қарсаклар).** Фақат социализмгина халқлар ўртасида шундай муносабатлар бўлишини мумкин қилиб қўйди.

Капиталистик дунё чуқур иқтисодий кризисни бошидан кечираётган, буржуа давлатларида ишсизлик, умидсизлик, келажакка ишончсизлик ўсиб ва тартибсизлик кўпайиб бораётган ҳозирги кунда оптимистик, зафарли ва ўзига ишонган совет жамиятида моддий, социал ва маънавий тараққиёт жараёни тўхтовсиз ривожланмоқда. Бу — бутун инсоният учун энг яхши келажак келиши мумкинлигини кўрсатувчи рад қилиб бўлмайдиган далилдир. **(Қарсаклар).**

Биз кеча сизлар, съезд делегатлари ўрток Брежнев баён қилиб берган чуқур революцион концепцияларни жуда зўр қувонч билан қабул қилганлигингизни кўриб ҳайратда қолдик. Бу партия бундан олтмиш йилча муқаддам ҳокимиятни қўлга олган партия эмас, балки янги ва битмас-туганмас ғайрат билан тўлиб-тошган, ҳар куни революция йўлидан бораётган партия бўлиб кўринди. **(Қарсаклар).**

Ҳеч шубҳасиз, бу «Аврора» крейсерининг ва Қишки саройга қилинган ҳужумнинг шонли кунларидаги сингари руҳ эди. **(Қарсаклар).**

Бас шундай экан, мана шундай улуғ революцион шижоатлар қилишга имконият яратиб берган кишига ва партияга миннатдорчилик изҳор қилайлик!

Владимир Ильич Ленинга абадий шон-шарафлар бўлсин!

Яшасин Совет Иттифоқи Коммунистик партияси! **(Гулдурос давомли қарсаклар. Ҳамма ўрнидан туради).**

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXV СЪЕЗДИ

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН—КОММУНИЗМ САРИ

(Боши учинчи бетда).

Бизнинг мамлакатимизда илм-фанни муваффақиятли ривожлантириш учун жуда кўп иш қилинмоқда, деди сўнгра академия президенти. У кўпдан-кўп ташкилий куч-ғайратлар сарфланишини, илмий планлаштиришни тубдан яхшилашни ҳамда институтлар билан саноатнинг ҳамжиҳатлигини анча мукаммал ташкил этишни талаб қиладиган илмий лойиҳаларни саноатда ўзлаштиришни жадаллаштиришдек муҳим ишга алоҳида эътиборни жалб қилди. Ишларни планлаштиришнинг ўзини лойиҳаларни саноатда ўзлаштиргунга қадар олиб бориш лозим, деди олим.

Леонид Ильич Брежневнинг партия съездидаги докладида, шунингдек унинг Фанлар академияси юбилей сессиясидаги нутқида илм-фанни ривожлантиришнинг ҳамма соҳаларида фундаментал билимларнинг катта аҳамияти алоҳида таъкидлаб ўтилди. Нотиқ ўз нутқининг анчагина қисмини фундаментал фаннинг ролига бағишлади, атом-ядро физикаси соҳасидаги тадқиқотлардан мисоллар келтирди. Ўттизинчи йилларда бошланган бу тадқиқотлар саноатнинг янги тармоғи — атом энергетикасини вужудга келтиришга сабаб бўлди.

Совет фани, деди ўртоқ А. П. Александров, мамлакатимиз шуҳратини оширмоқда. У эндиликда халқ хўжалигига катта фойда келтираётган космик фазони тадқиқ қилишдаги муваффақиятларни, лазерлар деб аталмиш квант генераторлари очилганлигини эслатиб ўтди.

Академиянинг президенти олимларнинг ижтимоий фанлар, айниқса экономика соҳасидаги катта меҳнатини таъкидлаб ўтди. Чунончи, олимлар замонамизнинг энг катта қурилишлари — КаМАЗ, БАМ экономикасини ишлаб чиқишда қатнашмоқдалар.

Съездимиз коммунизм тантанаси сари олға силжишнинг янги босқичларини белгилаб беради, деди пировардида ўртоқ А. П. Александров. Совет олимлари шу мақсад сари қилинаётган ҳаракатда партиянинг содиқ ёрдамчилари бўладилар.

КПСС XXIV съездининг қарорларини амалга ошириш жараёнида, деди КПСС Свердловск область комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Я. П. Рябов**, партиянинг раҳбарлик ва раҳнамолик роли янги куч билан намоён бўлди, хўжалик ва маданий қурилишга партия раҳбарлигининг тажрибаси бойиди. Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудрати анча мустаҳкамланди, совет халқининг турмуш даражаси ошди, планетанинг ҳамма қитъаларида Советлар мамлакатининг халқаро обрў-эътибори ўсди.

Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган Кенгаш партиямиз ташқи сиёсати юксак самарадорлигининг яққол мисоли бўлди.

Хельсинкидаги Кенгашдан кейин Ғарбда Советларга қарши душманчилик, тухматчилик пропагандаси, антикоммунистик марказлар ва уларга сотилган маддоҳларнинг ҳуружлари анча кучайди. Энг ашаддий реакцион унсурлар билан бирлашиб кетган Хитойнинг маочи раҳбарлари КПСС билан Совет Иттифоқига қарши жон-жаҳдлари билан жазавали кампания бошладилар.

Аммо душманларимиз нақадар жазава қилмасинлар, улар бизнинг вокелигимизга доғ тушириш учун қанчалик найранг ишлатмасинлар, уларнинг ҳамма уринишлари мағлубиятга маҳкум этилгандир. Совет халқи уларга хамиша зарба бериб келди ва бундан буён ҳам муносиб зарба бераверади. Съезднинг шу мўътабар минбарида туриб бугун душманларимизга лаънат айтаётган Урал ишчиларининг жуда кўп гапларини айтиб бериш мумкин. Ҳамма совет кишилари каби уралликлар ҳам революцион матонат, сиёсий хушёрлик, Ленин партиясига, севикли Ватанга садоқат намуналарини кўрсатмоқдалар.

Биз, икки юз йигирма минг кишилик коммунистлар отрядидан вакил бўлиб келган Свердловск область партия ташкилотининг делегатлари, Ўрта Уралнинг барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг ички ва ташқи сиёсатини, амалий фаолиятини тўла-тўкис ва батамом маъқуллаймиз ҳамда қўллаб-қувватлаймиз, совет кишиларининг бахт-саодати — тинч дунёда яшаш ва ишлаш тўғрисида ғамхўрлик қилаётган Сиёсий бюрога, шахсан Леонид Ильич Брежневга қизғин меҳр-муҳаббат ва миннатдорчилик изҳор этамиз.

Свердловскликлар бундан беш йил муқаддам тўққизинчи беш йилликни муддатидан илгари бажариш мажбуриятини олган эдилар, деди сўзини давом эттириб ўртоқ Я. П. Рябов. Биз ўз ваъдамизга вафо қилганлигимизни бугун съездга маълум этяпмиз! Область меҳнаткашлари XXV съездга йўллаган рапортда шуни хабар қилдиларки, саноат ишлаб чиқариши ҳажми беш йиллик мобайнида учдан бир ҳиссадан кўпроқ ўсди, маҳсулотни кўпайтиришнинг 90 процентига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилди.

Нотиқ капитал маблағлардан фойдаланишни яхшилаш тўғрисида гапириб, уралликлар кўрган конкрет чоралар натижасида қурувчилар билан монтажчиларнинг кучларини ишга тушириладиган энг муҳим объектларга тўплаш мумкин бўлганлигини уқтириб ўтди. Шунинг натижасида умуман беш йиллик мобайнида қора металлургия учун ажратилган капитал маблағни ўзлаштириш 1,5 баравар кўпайди. Планлаштирилган деярли ҳамма объектлар ишга туширилди.

XXIV съездда ва ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг XXV съездга қилган докладида ишлаб чиқаришни реконструкция қилиш ва техника билан қайта қуроллантириш йўли янги корхоналар қуришдан кўра анча манфаатли эканлиги ишонарли тарзда айтиб ўтилди. Буни тажриба ҳам исботлаб турибди. Масалан, бизнинг Ўрта Уралнинг ўзида ишлаб турган корхоналарни реконструкция қилиш ҳисобига беш йиллик мобайнида маҳсулот ишлаб чиқариш юзларча миллион сўмлик миқдорда кўпайди, айни вақтда 600 миллион сўмлик капитал маблағ тежалди. Бу — социалистик хўжалик юритишнинг энг самарали йўлларидан биридир.

Давомли қарсаклар билан кутиб олинган Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ **Я. Кадар** съездни табриклаб нутқ сўзлади. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг съездлари, деди у, ҳамиша жуда катта халқаро аҳамият касб этиб келди. Энди КПССнинг XXV съезди ҳам бутун дунёнинг зўр эътиборини ўзига тортмоқда. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси давридан бери Совет Иттифоқи халқлари Ленин партияси раҳбарлигида мислсиз қийинчиликларни бартараф этиб, улкан вазифаларни ҳал қилиб, ўзининг тарихий йўлидан муттасил олға бораверди. Ишчилар синфининг, меҳнаткашларнинг ҳокимияти, совет тузумининг демократизми, эксплуатациядан халос бўлган халқнинг ижодий кучи дунёда биринчи қудратли социалистик давлат — Совет Иттифоқини бунёд этди.

Ўртоқ Я. Кадар Совет Иттифоқининг ўтмиши буюк тарихий сабоқ, унинг ҳозири ибрат олса арзийдиган намуна, келажаги эса дунё халқлари учун порлоқ истиқбол эканлигини таъкидлади. КПСС Марказий Комитетининг докладида КПСС XXIV съездининг йўли тўғрилиги марксизм-ленинизм асосида чуқур анализ қилинган ва буни ҳаёт тасдиқлаганлиги яққол кўрсатиб берилган. КПСС XXIV съездининг йўли амалга оширилганлиги туфайли совет халқи коммунизм қуриш йўлидан олға томон жуда катта қадам қўйди, халқаро майдонда зўр муваффақиятларга эришди. Ленин йўлидан бораётган, халқ билан чамбарчас боғланган Марказий Комитет бошчилигидаги, халқаро коммунистик ҳаракат ва тинчлик ишининг атоқли, синалган курашчиси ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси бу улуғ ишга раҳбарлик қилмоқда, деб таъкидлади нотиқ. Биз венгер коммунистлари Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини, қардош совет халқини партия XXIV съезди қарорлари муваффақиятли бажарилганлиги билан чин кўнгилдан табриклаймиз.

ВСИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Я. Кадар ўз мамлакати озод бўлгандан кейин ўтган 30 йил мобайнида венгер халқи ҳаётида содир бўлган ўзгаришларга батафсил тўхталди.

Венгер—Совет муносабатлари мустаҳкам асосларга қурилган, деди у. Биз марксизм-ленинизм, коммунизм, пролетар интернационализмининг муштарак ғоялари, туб манфаатларимизнинг бирлиги билан бирлашганмиз. Партияларимиз, мамлакатларимиз, халқларимиз ўртасидаги муносабатлар беғубор, қардошлик муносабатлари эканлиги тўғрисида қувонч билан гапираман.

КПСС Марказий Комитетининг Ҳисобот докладида халқаро вазият ҳусусида берилган баҳоларга бизнинг делегациямиз тўла-тўкис қўшилади. Сизларнинг бош йўлингиз XXIV съезд қабул қилган Тинчлик программасининг ифодаси ва бевосита давомидир. Бутун дунёдаги тинчликсевар кишилар бу Тинчлик программасини ижобий баҳсладилар, бу программа муваффақиятли амалга оширилмоқда ва халқаро вазиятдаги кескинликни юмшатиш йўлини кучайтиришда хал қилувчи роль ўйнамоқда. Бултур Хельсинкида, деди сўзини давом эттириб ўртоқ Я. Кадар, Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари юзасидан ўз аҳамиятига кўра тарихий кенгаш бўлиб ўтди. Реаллик билан ҳисоблаша оладиган тинчликсевар кайфиятда бўлган кучлар курашда катъият кўрсатсалар, Хельсинки кенгашининг тавсиялари амалга оширилиши ҳамда Европада ва ер юзининг бошқа қисмларида самарали таъсир ўтказиши турган гап.

Бошқа социалистик мамлакатлар билан бирга Венгрия Халқ Республикаси, бизнинг партиямиз ва халқимиз, деди ўртоқ Я. Кадар, тинчликни мустаҳкамлаш, турли ижтимоий тузумдаги мамлакатларнинг тинч-тотув яшаши манфаатлари йўлида, улар ўртасидаги самарали алоқаларни ривожлантириш учун ҳамма ишни қилмоқдалар. Айни вақтда биз монополияларнинг диктатурасига қарши курашаётган тараққийпарвар демократик кучлар билан ҳам, шунингдек ўз сиёсий эркинлиги ва иқтисодий мустақиллиги учун курашаётган халқлар билан ҳам тўла-тўкис бирдаммиз.

Ўртоқ Я. Кадар шуни таъкидладики, халқаро ҳаётда эришилган ижобий натижаларни мустаҳкамлаш, ижтимоий тараққиёт йўлидан янада олға бориш, тинчликни мустаҳкамлаш учун барча тараққийпарвар ва тинчликсевар кучлар изчиллик билан ҳаракат қилишлари лозим бўлади. Социалистик мамлакатлар ҳамда дунёдаги коммунистик ва ишчи партиялар бу курашга пешқадамлик қилмоқдалар.

Интернационалистик қардошларча жипслик натижасида социалистик мамлакатларнинг кучи кўпаймоқда, деди нотиқ. Халқаро коммунистик ҳаракат пролетар интернационализми ғояси билан дунёга келди ва айни шу туфайли хозирги замоннинг буюк кучига айланди. ВСИП социалистик ватанпарварлик ва пролетар интернационализми принципларини бир-биридан ажратиб бўлмайдиган принциплар деб билади ва коммунистларни, халқни, ёшларни шу руҳда тарбиялайди. Биз миллий маҳдудликни, буржуа миллатчилигини, антисоветизмни, ҳаракатимиз бирлигига путур етказадиган нифоқчилик ҳаракатларини ва бу ҳаракатларнинг энг қўпол кўриниши бўлган маоизмни қоралаймиз. Бизнинг партиямиз ҳозирги даврда пролетар интернационализмининг аҳамияти ошиб бораётганлигига ишонади ва шу сабабли коммунистик ва ишчи партиялар ўртасидаги алоқаларни ривожлантириш, халқаро коммунистик ҳаракатнинг марксизм-ленинизм негизидаги бирлигини мустаҳкамлашни муҳим деб ҳисоблайди.

Сизларнинг съездингиз, деди пировардида ўртоқ Я. Кадар, совет кишиларининг ҳозирги авлоди В. И. Ленин кўрсатган йўлдан оғишмай олға бораётганлигининг порлоқ исботидир. Совет Иттифоқининг олға юришини, коммунизм тантанасини тўхтатиб қола оладиган куч ҳозир дунёда йўқ. Бу эса, социализм қураётган халқларга, бутун дунёда тараққиёт, социализм ва тинчликнинг ҳамма тарафдорларига илҳом беради, уларга янги куч бахш этади.

Сўнгра съезд делегатлари ва меҳмонлар томонидан қизғин кутиб олинган Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси ўртоқ **Т. Живков** сўзга чиқди. Сизлар билан бирга биз ҳам ўртоқ Леонид Ильич Брежнев докладининг унутилмас таассуроти остида яшаб турибмиз, деди у. Шу докладнинг ҳар бир сатри КПСС сиёсатининг тўғрилигини тасдиқлайди, совет халқининг ажойиб ишларини тасвирлайди, социалистик ижтимоий тузумнинг жуда катта афзалликлари ва битмас-туганмас имкониятларини намойиш қилади.

КПСС XXIV съездидан кейин ўтган йиллар Совет Иттифоқига, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларига янги ғалабалар келтирди. КПССнинг XXIV съезди билан XXV съезди ўртасидаги давр тарихга турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшашидан иборат ленинча принципни қарор топдириш беш йиллиги бўлиб киради, дейиш учун ҳамма асослар бор. Бу — Тинчлик программаси тантана қилган беш йиллик бўлди, бу программа ўзининг реализми ва чуқур гуманизми билан қардош партиялар ва мамлакатларга, дунёдаги барча тараққийпарвар ва революцион кучларга илҳом бахш этди. КПССнинг XXV съезди халқаро кескинликни юмшатиш жараёнини муқаррар тус олдириш учун, Хельсинкидаги Кенгашда мустаҳкамлаб берилган принципларни давлатлар ўртасидаги ўзаро муносабатлар нормасига айлантириш учун курашга янги омил бериши шубхасиз.

Ўртоқ Т. Живков Европада ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашда совет халқи, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, КПССнинг ленинчи Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг улуғвор, ҳал қилувчи хизмати борлигига болгар халқининг ишончи комил эканлигини изҳор этди. Ҳамма қитъалардаги коммунистлар, юз миллионлаб кишилар учун ўртоқ Л. И. Брежневнинг номи матонатли ленинчи, тинчлик иши учун, жаҳон коммунистик ҳаракатининг бирлиги, улуғ коммунистик идеалларимизнинг тантанаси иши учун толмас ва изчил курашчи тимсолидир.

Модомики, ер юзида тинчлик ҳукмрон экан, модомики, яқиндагина озод бўлган мамлакатлар империализмга қарамликни рад этиб, социал тараққиёт йўлига ўтиб олаётган экан, модомики, баъзи халқлар олдида капитализмдан социализмга тинч йўл билан ўтиш имконияти очилаётган экан, шуларнинг ҳаммаси Совет Иттифоқининг дунёда борлиги, жаҳон социалистик ҳамдўстлигининг борлиги туфайли кўп ва ҳал қилувчи даражада белгилаб берилганлиги ҳозир ҳар қачонгидан ҳам равшандир, деди нотиқ сўзини давом эттириб.

Болгария Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари болгар халқининг ўлмас фарзанди Георгий Димитровнинг ҳозирги шароитда ҳам ўз актуаллигини сақлаб келаётган қуйидаги сўзларини эслатиб ўтди: Совет Иттифоқига муносабат революционлик ва интернационализм мезонидир, тараққиёт кучлари билан реакция кучларини бир-биридан фарқ қилувчи белгидир.

Россия ишчилари билан деҳқонлари революцион курашда марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми байроғи остида ғалаба қозондилар. Жаҳон социалистик ҳамдўстлиги марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми байроғи остида вужудга келди, ривожланиб, тобора мустаҳкамланмоқда. Бутун дунё коммунистларининг буюк армияси шу байроқ остида ташкил топиб, чиниқди. Коммунистлар армияси шу байроқ остида кенг халқ оммасини жипслаштирмоқда, империализмга ва реакцияга қарши муваффақиятли кураш олиб бормоқда, қийинчиликларни бартараф этмоқда ва ғолибона олға одим ташламоқда.

Болгария Коммунистик партияси, деб таъкидлади ўртоқ Т. Живков, маоизм назарияси ва практикасини қоралайди ҳамда Пекиннинг бузғунчилик йўлини, унинг дунёдаги энг реакцион кучлар билан, социализм, демократия ва халқаро кескинликни юмшатишнинг ашаддий душманлари билан тил бириктираётганлигини рад этади. Биз миллатчилик кўринишларига қарши, ўнг ва сўл ревизионизмнинг ҳозирги кирдикорларига қарши, КПСС билан Совет Иттифоқининг обрў-эътиборига раҳна солиш йўлидаги ҳар қандай уринишларга қарши муросасиз кураш олиб боряпмиз. Биз капитализмдан социализмга ўтиш даврида коммунистик ҳаракатнинг назарияси ва практикаси бўлган ленинизмни рад этиш, сохталаштириш ёки аҳамиятини пасайтириш учун қилинаётган ҳар қандай уринишларга кескин зарба беряпмиз. Миллий коммунистик отрядларнинг ва бошқа тараққийпарвар кучларнинг Октябрь революцияси давридан тортиб то шу кунларгача бўлган муваффақиятлари ҳам, шунингдек ленинизмдан чекинган кимсаларнинг муваффақиятсизликлари ҳам бу таълимотнинг тўғрилигини исботлади.

Болгария Коммунистик партияси ўзининг XI съездига тайёргарлик кўрмоқда, деди нотиқ. X съезд томонидан қўйилган вазифалар бажарилди. БКПнинг X съездидан ва КПССнинг XXIV съездидан кейин БХР билан СССР ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик янги миқёс, янги кўлам ва янги мезон касб этди, ривожланишнинг янада юксак босқичига кўтарилди. Болгар—Совет дўстлиги — Болгар коммунистларининг эзгу орзу-умиди ва ишигина бўлиб қолмай, шу билан бирга бутун халқимизнинг чуқур эътиқоди ва мустаҳкам муддаоси ҳамдир, деди пировардида ўртоқ Т. Живков. Ҳозирги замон болгар граждани учун Болгарияга бўлган меҳр-муҳаббат билан Совет Иттифоқига бўлган меҳр-муҳаббат бир-биридан ажралмасдир: бу — муштарак мақсадимиз каби, ягона улуғ ва шонли йўлимиз каби муштарак меҳр-муҳаббатдир!

Бизнинг партиямиз тарихий бурчининг ўз улуғвор вазифалари юксаклигида бўлиб келди ва ҳозир ҳам шундай юксакликда турибди, деди КПСС Олтой ўлка комитетининг биринчи секретари ўртоқ **А. В. Георгиев**. Партиямиз Ильичнинг доно васиятларини беғубор сақламоқда, кураш ва ғалаба йилларида бу васиятларни доимо энг азиз мулк, энг тўғри дастуруламал деб билиб келди.

Совет кишиларининг қалби Коммунистик партиянинг тинчлик учун, халқаро кескинликни юмшатиш учун ҳормай-толмай ва тинимсиз олиб бораётган улуғвор, дадил ва саботли кураши учун унга бениҳоя буюк миннатдорчилик туйғулари билан тўлиб-тошгандир. Олтой коммунистлари ва барча меҳнаткашлари партия Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг Тинчлик программасини изчиллик билан амалга оширишга шахсан қўшаётган ҳиссасини юксак баҳоламоқдалар. Бутун партия, совет халқининг меҳр-муҳаббати ва чексиз ҳурматини козонган ўртоқ Брежневнинг номи партиямиз, социалистик Ватанимиз жаҳоншумул обрў-эътиборининг тимсоли ва энг муҳим омилларидан биридир.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтиришда янги қадам қўйилди. Ўтган беш йил партия Марказий Комитети 1965 йил март Пленуми қарорларининг жуда катта ўзгартирувчилик кучини, ленинча аграр сиёсат узлуксиз ижодий ривожлантирилганлигини яна бир карра исботлади. Тўққизинчи беш йилликда қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулотини етиштириш ўртача йиллик ҳажми КПСС Марказий Комитети март Пленумигача бўлган беш йиллик даврига нисбатан ўлкада учдан бир ҳиссадан зиёд кўпайди. Дон харид қилиш йилига ўрта ҳисобда 1,8 баравар ортди. Тўққизинчи беш йиллик мобайнида давлатга 15,4 миллион тонна, яъни планда белгиланганидан 2 миллион 400 минг тонна кўп ғалла сотилди.

Ўлка партия ташкилоти, деб таъкидлади ўртоқ А. В. Георгиев, партия Марказий Комитетининг дон етиштириш энг муҳим проблема, ишнинг зарбдор участкаси эканлиги тўғрисидаги йўл-йўриқларини доимо эсда тутади. Ғалла Олтойнинг шон-шуҳрати ва ифтихори бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Ўлка партия ташкилоти ўнинчи беш йилликда ўртача йиллик ялпи дон ҳосили етиштиришни 8 миллион тоннага, дон харид қилишни эса 4 миллион тоннага етказиш вазифасини ўртага қўймоқда.

Қўриқ ерлар ўзининг 20 йиллик юбилейини навқиронлик билан кутиб олди. Бу ерлар совет халқи жасоратининг улуғлигини йил сайин янги куч билан исботламоқда. Агар қўриқ ерлар ўзлаштирилмасдан аввал ўлка давлатга йилига ўрта ҳисобда 60 миллион пуд дон сотган бўлса, бу ерлар ўзлаштирилгач 183 миллион пуд дон сотадиган бўлди, бултур эса биз 200 миллион пуд дон топширдик.

Олтой партия ташкилоти эришилган натижаларни муносиб баҳолаш билан бирга, ўз ишидаги камчиликларни, ўлка экономикасини ривожлантиришдаги ҳал этилмаган проблемалар, танг жойлар ва резервларни равшан кўриб турибди. Биз яхшироқ, янада самаралироқ ишлашимиз мумкин ва лозим, деди пировардида нотиқ.

Кировоград областидаги «КПСС XX съезди» колхози тракторчилик бригадасининг бошлиғи ўртоқ **А. В. Гиталов**га сўз берилади. Ҳозир вужудимни чулғаб олган ҳис-туйғуларни сўз билан ифодалашим қийин, деди у. Кировоград коммунистлари олтинчи марта менга юксак шараф билдириб, партиямиз съездига делегат қилиб сайлади. Съездлардан ҳар бирининг ўзига хос аҳамияти бор, улар партия ва мамлакат тарихида из қолдиради. Аммо XXV съезд алоҳида съезддир.

КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот доклади ҳамма делегатлар каби мени ҳам жуда тўлқинлантирди. Бу докладда партиямиз, унинг Марказий Комитети, Сиёсий бюронинг коммунистик қурилиш программасини ва Тинчлик программасини бажариш соҳасидаги жуда катта ишларининг якунлари ленинча донолик билан, атрофлича ва содда қилиб кўрсатиб берилди. Мен бутун Улуғ Ватан урушининг фронт йўллари бўйлаб ўтган собиқ солдат бўлганлигим учун тинчлик бизга нақадар қимматга тушганлигини яхши биламан. Бизнинг жўшқин замонамизда тинчликни ҳимоя қилиш ва мустаҳкамлаш нақадар қийин эканлигини биламан. Биз, съезд делегатлари тўла ҳуқуқ билан айта оламизки, айни бизнинг ленинчи партиямиз бу тарихий вазифани ҳал этиш учун зўр прода, қатъият ва сабр-матонат кўрсатмоқда.

Бизнинг Тинчлик программамизни ер юзидаги ҳамма софдил кишилар даставвал ўртоқ Л. И. Брежневнинг номи билан боғлаётганликлари бежиз эмас. Ўртоқ А. В. Гиталов олижаноб меҳнати учун собиқ фронтчилар номидан ўртоқ Л. И. Брежневга таъзим ва миннатдорчилик изҳор этди.

Делегат ғаллакорлик касби тўғрисида гапириб, у ер юзидаги энг тинч ва ратувчилик касбларидан бири эканлигини айтди.

Кировоград областининг механизаторлари мамлакатнинг ҳамма механизаторларига мурожаат қилиб, техникадан яхшироқ фойдаланиш ҳаракатини кенг қулоч ёйдиришга чақирдилар. Биз ғаллакорлар мамлакатни дон билан таъминлаш ўзимизнинг муқаддас ишимиз деб биламиз. Областимизнинг деҳқонлари тўққизинчи беш йиллик ичида давлатга 5,5 миллион тоннадан зиёд — саккизинчи беш йилликдагидан қарийб учдан бир ҳисса кўп дон сотдилар. Анча-мунча ишлар қилинди, лекин ҳали қилинадиган ишлар кўп. Биз партия Марказий Комитетининг съездга лойиҳасида белгиланган топшириқларни бажарибгина қолмай, уларни ошириб бажаришни ўзимизнинг партиявий бурчимиз деб ҳисоблаймиз.

Ўртоқ А. В. Гиталов айтдики, қишлоқ коммунистлари зиммасига ҳамма қишлоқ меҳнаткашлари давлат нуқтаи назаридан фикр юритиб, иш кўрмоғига эришишдек улуғвор бир масъулият юклатилган. Ҳар қандай хўжаликда, ҳамма тракторчилик бригадалари, отрядлари, звеноларида резервларни излаш ва топиш керак. Масалан, Кировоград областида бир машинада узоқ вақт ишлаган механизаторлар рағбатлантирилади. Шу туфайли тўрт мингтадан кўпроқ трактор ва қарийб юз мингта дон комбайнлари муддатидан анча ошиб ишлаяпти.

Қишлоқ хўжалик техникасига хизмат кўрсатиш ва уни ремонт қилиш системасининг такомиллаштирилиши ҳам катта резерв ҳисобланади. Мавжуд система бундан қарийб 20 йил аввал вужудга келган, у бугунги куннинг талабларига тўла мос келмаяпти, деди нотиқ. Ўртоқ А. В. Гиталов хўжаликларда ремонт базасини такомиллаштириш, ҳунар-техника мактабларида қишлоқ механизаторлари тайёрлашни яхшилаш борасида таклифлар киритди.

Биз, ғаллакорлар деди у пировардида, ўрим-йиғим ўтказаётиб ҳамиша келгуси ҳосил тўғрисида бош қотирамиз. Менга бизнинг партия съездимиз ҳам айни шундай кўринади. Келажак ҳақидаги ҳамма ўйларимиз ва ташвишларимиз ҳам шундай кўринади. Биз партия ва мамлакатнинг муваффақиятлари янада катта бўлишига аминмиз. Бунинг учун биз, қишлоқ коммунистлари, барча ғаллакорлар куч-ғайратимизни аямаймиз.

Латвия республика партия ташкилотининг делегатлари, деб таъкидлади Латвия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ **А. Э. Восс**, ҳисобот докладининг ҳамма қоидалари ва хулосаларини, ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетининг сиёсий йўли ва амалий фаолиятини тўла-тўкис ва батамом маъқуллайдилар. КПССнинг XXIV съездидан бери ўтган беш йиллик давр иқтисодий қурилишда, социал тадбирлар катта программасини бажаришда, фан ва маданиятни ривожлантиришда, мамлакат мудофаа қудратини мустаҳкамлашда янги йирик ютуқлар билан нишонланди.

КПСС Марказий Комитетининг Пленумлари, Марказий Комитет Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг социал-иқтисодий сиёсат туб масалаларига доир сўзлаган нутқлари партия халқни сафарбар этишида жуда катта роль ўйнади.

Бутун мамлакатдаги сингари Латвия ССРда ҳам Леонид Ильич Брежневнинг обрўси ниҳоятда баланд, деб давом қилди нотиқ. Совет Латвиясининг ишчилари ва деҳқонлари, зиёлилари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ички ва халқаро ҳаётдаги ҳамма энг муҳим масалаларни ўртага қўйиб, уларни ҳал этишдаги ташаббусини, унинг халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун, озодлиги ва бахт-саодати учун курашдаги ҳормас-толмас ва олижаноб фаолиятини, унинг халқ ижодий кучларига ленинчасига чуқур ишончини, меҳнат аҳли тўғрисида ҳақиқатда оталарча ғамхўрлигини зўр миннатдорчилик билан ҳурсанд бўлиб таъкидлайдилар.

Сўнгра ўртоқ А. Э. Восс республиканинг тўққизинчи беш йилликда эришган муваффақиятлари тўғрисида гапирди. Бу муваффақиятлар КПСС ленинча миллий сиёсати ҳаётий кучининг, СССР халқлари буюк дўстлигининг ёрқин далилидир, деб таъкидлади у. Бу муваффақиятлар совет халқлари қардошларча ҳамкорлиги ва ўзаро ёрдами кенгайиб ва чуқурлашиб бориши самарали жараёнини, совет халқлари ҳаётининг ҳамма томонлари янада интернационаллашиб бораётганлигини акс эттиради.

Республика партия ташкилоти ўтказиб келаётган тарбиявий ишда ҳаётнинг ҳамма соҳаларида совет халқлари қардошларча ҳамкорлиги ва ўзаро ёрдамининг самарали таъсирини кўрсатишга, ҳар бир иттифоқдош республиканинг ривож топтиришда улуғ рус халқининг ролини очиб беришга биринчи даражали аҳамият берилмоқда.

Партия ташкилотларида яқинда бўлиб ўтган ҳисобот ва сайловлар ҳамма ерда партиямизда бирлик ва жипслик руҳи, ленинча ғоявийлик ва принципиаллик руҳи ҳукм сураётганлигини янги куч билан намойиш қилди. Партияда ишчанлик, ўртоқларча ҳамжиҳатлик, кадрларга эътибор ва ҳурмат билан қараш ва шу билан бирга юксак талабчанлик вазияти мустаҳкам қарор топди. Мамлакатда совет кишиларининг актив ва ижодий ишлашига, яхши ҳордиқ чиқаришига, маънавий жиҳатдан бойишига ёрдам берувчи жуда яхши маънавий-сиёсий вазият вужудга келтирилди.

Совет Латвиясининг коммунистлари, ҳамма меҳнаткашлари, деб давом қилди ўртоқ А. Э. Восс, КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасини зўр мамнуният билан маъқуллаб, уни илҳомлантирувчи, илмий асосланган программавий ҳужжат деб биладилар. Бу ҳужжат партиямиз Совет Иттифоқининг умумий манфаатларини, шунингдек ҳар бир иттифоқдош республика манфаатларини узвий қўшиб олиб бора олиш маҳоратини янги куч билан намойиш қилади.

Шу кунларда республикамиз меҳнаткашлари партиянинг зафарлари ва мўлжаллаган ишларига ҳар қачонгидан ҳам қатъийроқ дахлдор эканликларини ҳис қилмоқдалар. Бизда ҳамма ерда, шаҳарларда ва қишлоқларда ишчанлик кайфияти, жанговар ,кўтаринки руҳ, яхши умид ҳукм сурмоқда.

Пировардида нотиқ Совет Латвиясининг коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС XXV съезди қарорлари муваффақиятли бажарилиши учун ҳамма куч-ғайратларини сарфлаб, мамлакатимизда коммунизм қурилишига муносиб ҳисса қўшадилар, деб ленинчи партия XXV съездини ишонтирди.

Съезд қатнашчилари Португалия Коммунистик партиясининг Бош секретари ўртоқ **А. Куньял**ни узоқ давом этган қизғин қарсаклар билан кутиб олдилар. Бундан беш йил аввал партиянгизнинг XXIV съездида Португалия Коммунистик партиясининг делегацияси ҳозир бўлганди, деди у. Ўшанда бизнинг партиямиз яширин ҳолатда эди ва Португалияда қарийб ярим аср мобайнида ҳукм сурган фашистлар диктатурасининг қаттиқ таъқибига учради. Португалия билан Совет Иттифоқи ўртасида дипломатия муносабатлари йўқ эди ва партияларимиз ўртасидаги дўстлик аслида Португалия халқи билан совет халқи ўртасидаги муносабатларнинг энг юқори даражаси ва бирдан-бир шакли эди.

Бугун биз КПССнинг XXV съездига, шу съезд делегатлари орқали барча совет халқига ошкора иш тутувчи оммавий Португалия Коммунистик партиясидан қизғин жанговар саломлар топширамиз. Икки йилча бўлиб қолдики, партиямиз ҳукумат составида қатнашиб, мамлакатимизда чуқур демократик ўзгартишларни амалга оширишда ҳал қилувчи роль ўйнамоқда. Шунинг учун ҳам биз фашизмдан озод бўлган Португалиядан, янги демократик ва революцион Португалиядан сизларга салом топширишга ҳақлимиз.

Нотиқ Португалия коммунистлари номидан КПССнинг XXV съезди ишига катта муваффақият тилади, съезд катта халқаро кўлам касб этиб, коммунизм қурилиши йўлида муҳим бир босқич бўлади, деб умид билдирди.

Нотиқ съезд делегатларига, КПСС Марказий Комитетининг аъзоларига, ўртоқ Л. И. Брежневга мурожаат қилиб, бундай деди: Совет Иттифоқи коммунистлари, ўртоқлар, сизлар ҳамма мамлакатларнинг ишчилар синфига, меҳнаткашларига ниҳоятда кераклисизлар. Совет Иттифоқи борлигининг ўзи, ер юзида биринчи коммунистик жамият қуришда КПССнинг бутун фаолияти, тинчлик ва хавфсизлик учун фидокорона кураши—бутун ер планетаси учун офтоб нури билан баравар деган сўз.

Совет кишилари билан Португалия халқининг доимий актив бирдамлиги, деб сўзида давом қилди ўртоқ А. Куньял, мамлакатимиздаги барча революционерларнинг чуқур миннатдорчилик ҳис-туйғуларига сазовор бўлмоқда. Совет халқи билан Ленин партияси ҳар қачонгидек бугунги кунда ҳам Португалия Коммунистик партиясининг дўстлиги ва бирдамлигига амин бўлишлари мумкин. Революцион жараённинг бир маромда бўлмай, нотекис бораётганлигига қарамай, ҳокимият органларининг ўзида ҳам иккиланиш ва зиддиятлар бўлишига қарамай, Португалия революцияси икки йил ичида анчагина муваффақиятларга эришди. Катта эркинликлар қўлга киритилди, мустамлакачилик урушига барҳам берилди. Илгари Португалия мустамлакачилиги зулми остида бўлган халқларнинг мустақиллик ишига ижобий ҳисса қўшилди. Меҳнаткашларнинг турмуш шароитлари яхшиланди. Банклар ҳамда саноат билан транспортнинг асосий соҳалари давлат тасарруфига ўтказилди. Юзлаб корхоналарда ишчи контроли ўрнатилди ва ҳақиқатда меҳнаткашлар бошқарадиган бўлиб қолди. Мамлакатнинг катта-катта районларида ер ислоҳоти ўтказила бошланди, қишлоқ меҳнаткашлари ва майда заминдорлар илгари йирик помешчикларга қарашли қарийб 1 миллион гектар ерни шиддатли ва мардонавор кураш натижасида ўз қўлларига киритдилар. Шу ерларда коллектив корхоналар ва кооперативлар ташкил этилди.

Буларнинг ҳаммаси Португалия халқининг тарихий ғалабаларидир, деб таъкидлади А. Куньял. Бундай чуқур демократик ўзгаришларни йўқотиб бўлмайди. Кейинги вақтларда революцион жараён йўлида янги машаққат ва хавф-хатарлар пайдо бўлди. Империализм ва халқаро реакция мамлакат ичкарисидаги реакцион кучларни қўллаб-қувватлаб ва гиж-гижлатиб, Португалия революциясига қарши ҳар хил тазйиқ, дўқ-пўписа ва турли йўллар билан аралашувлардан фойдаланаяпти.

Хитой раҳбарлари эса ҳукумат составида коммунистлар ҳам бўлганлигидан демократик Португалия билан муносабатлар ўрнатишни истамай, айни маҳалда реакцион халқ демократик партия бош секретарини ўзларига меҳмон қилиб чақиряптилар ва Португалияда реакциянинг бевосита қуроли бўлмиш маочи гуруҳларнинг фаолиятига ёрдам бермоқдалар.

Ички ва халқаро реакция Португалия Компартиясига алоҳида куч билан ҳуруж қилмоқда. Антикоммунистик кампания тобора агрессив ва зўравонлик характерини касб этиб бормоқда. Партиямиз биноларига ўт қўйишяпти ва уларни портлатишяпти. Реакция давлат аппаратидаги позицияларни ҳам ишғол этиб, эришилган демократик ғалабалар тугатилишини талаб қиляпти.

Аммо халқ оммаси реакцияга зарба бериб, яна ташаббусни ўз қўлига олмоқда. Ҳозирги пайтдаги асосий вазифамиз эркинликларни ва революциянинг бошқа ғалабаларини ҳимоя қилиш ҳамда уларни мустаҳкамлашдан иборатдир, деб давом қилди нотиқ.

Антикоммунизм тўлқинларига қарамай, ҳозир Португалия Компартиясида юз мингдан ошиқ киши бор ва унинг сафи ҳамон кенгайиб бормоқда. Партияни мустаҳкамлаш революцияни ҳимоя қилиш ва давом эттиришнинг зарур шарти ҳисобланади. Миллий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида, шу жумладан ҳукумат составида Компартия актив қатнашгандагина демократик Португалия барпо этилиши мумкин.

Курашимизда, деди нотиқ, ишчилар синфи билан халққа ишончнинг ўзигина эмас, шу билан бирга демократик ва прогрессив кучларнинг интернационал бирдамлиги, маркс-ленинчи партияларнинг қардошларча бирдамлиги ҳам бизни илҳомлантиради ва мустаҳкамлайди, биз улуғ интернационал коммунистлар оиласида шу партиялар билан бирлашганмиз. Муштарак ғалабамизга эришмоқ учун шу оила марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми асосида жипслашмоғи зарур.

Ленин партияси пролетар интернационализмининг юксак ўлмас идеаллари руҳида тарбиялаган шонли совет халқининг мадади, ишончи ва бирдамлиги бизни руҳлантирмоқда ва бардам қилмоқда. Шу идеаллар КПССнинг XXV съездида ажойиб равишда тасдиқланмоқда.

Шу билан эрталабки мажлис тугади.

КПСС XXV съезди ўз ишини давом эттирмоқда.

(ТАСС).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Р. 01223. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. В. — 47.